

Nr 237.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa
anslag till riksförsäkringsanstalten; given Stockholms
slott den 23 februari 1945.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 23 februari 1945.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, EWERLÖF, RUBBESTAD, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkterna 30 och 31, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 beräkna

dels till riksförsäkringsanstalten: avlöningar ett förslagsanslag av 2 867 000 kronor,

dels ock till riksförsäkringsanstalten: omkostnader ett förslagsanslag av 287 000 kronor.

Jag anhåller nu att till fortsatt behandling få upptaga hithörande spörsmål. I samband därmed torde jag få anmäla uppkommen fråga angående över-

Bihang till riksdagens protokoll 1945. 1 saml. Nr 237.

skridande av viss anslagspost i riksförsäkringsanstaltens avlöningsstat för budgetåret 1944/45.

1:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar, förslagsanslag.**

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1943/44	2 728 000	2 793 749
1944/45	2 867 000	—
1945/46 (förslag)	2 995 000	—

Kungl. Maj:t har den 15 juni 1944 fastställt följande personalförteckning för riksförsäkringsanstalten:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör		C 12
5 byråchefer		A 30
3 ledamöter och byrådirektörer		A 28
1 byrådirektör		A 28
2 förste aktuarier		A 26
3 förste byråingenjörer		A 26
2 förste byråsekreterare		A 26
1 förste aktuarie		A 24
1 förste byråingenjör		A 24
3 förste byråsekreterare		A 24
1 kamrerare		A 22
9 aktuarier		A 21
4 byråingenjörer		A 21
14 byråsekreterare		A 21
15 kontorsskrivare		A 15
1 kassör		A 14
1 materialförvaltare		A 12
9 kansliskrivare		A 11
3 kontorister		A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass		A 8
1 förste expeditionsvakt		A 7
38 kanslibiträden		A 7
6 expeditionsvakter		A 5
100 kontorsbiträden		A 4
	Tjänsteman å övergångsstat.	
1 materialförvaltare		A 14
	Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.	
1 byrådirektör		Eo 28
5 förste byråsekreterare		Eo 24
1 aktuarie		Eo 21
2 byråingenjörer		Eo 21
2 byråsekreterare		Eo 21

Ann. Tjänsten som materialförvaltare i lönegraden A 12 skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde materialförvaltaren kvarstår i tjänst.

Vidare har Kungl. Maj:t samma dag fastställt följande avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 096 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 37 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1 382 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 351 600
Summa förslagsanslag kronor 2 867 000	

I skrivelse den 29 augusti 1944 har *riksförsäkringsanstalten* gjort framställning om avlöningsanslag för anstalten för budgetåret 1945/46.

Anstalten har däri till en början lämnat vissa statistiska uppgifter till be-lysande av omfattningen av anstaltens verksamhet. Nämda uppgifter, vilka avse åren 1942 och 1943 samt de sju första månaderna av år 1944 samt sedermera under hand kompletterats till att avse hela år 1944, äro av det innehåll följande tablå utvisar:

	1942	1943	1944
I anstaltens arbetsgivarförteckningar uppförda arbetsgivare omkring	760 000	773 000	780 000
Inkomna anmälningar om olycksfall, som drabbat i anstalten försäkrade arbetare.....	135 631	150 105	149 594
Därav anmälningar om olycksfall, som drabbat statsarbetare	18 771	19 942	22 470
Inkomna postförsändelser	443 553	491 539	479 151
Inkomna framställningar jämlikt förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring	7 951	9 497	9 968
Ärenden jämlikt förordningen den 28 juni 1941 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring	306	343	369
Ärenden jämlikt förordningen den 28 juni 1941 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring vid luftskyddet eller under luftskyddsövning	116	158	147
Inkomna anmälningar jämlikt förordningen den 21 april 1943 om ersättning i vissa fall i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av tjänsteplikt.....	—	3 505	237

Riksförsäkringsanstalten framhåller härefter, att det under nu rådande förhållanden vore förenat med större svårigheter än eljest att förutse omfattningen av anstaltens verksamhet under nästkommande budgetår. Några skäl att förvänta lättnad i arbetsbördan föreläge dock icke. En möjlig nedgång i antalet nyanmälda militärsättningsärenden kunde icke omedelbart leda till en motsvarande minskning av arbetet med dessa ärenden, vilkas behandling i många fall måste sträcka sig över en följd av år. Även om antalet olycksfallsanmälningar från enskilda arbetsgivare under en befarad sysselsättningskris skulle komma att något nedgå, kunde en sådan nedgång

väntas komma att i stort sett motvägas av en under sådana förhållanden sannolik ökning av antalet olycksfall bland statsanställda. Med hänsyn därtill ansåge sig anstalten vid sina beräkningar av anslagsbehovet till avlöningar nästkommande budgetår böra utgå från att arbetsbördan komme att vara ungefär densamma som för det dåvarande vore fallet. Vid dylikt förhållande vore det nödvändigt att räkna med en avlöningskostnad icke oväsentligt överstigande beloppet av för innevarande budgetår till avlöningar anvisade medel. Visserligen kunde det icke anses uteslutet, att ytterligare någon personalbesparing utöver den dittills vunna skulle kunna ernås vid fortsatt genomförande — i den mån detta kunde visa sig lämpligt eller möjligt — av besparingsberedningens förslag till rationaliseringsåtgärder i fråga om anstaltens kontorsorganisation, men de ytterligare besparingar, som härigenom kunde förväntas, vore dock icke av den storleksordning, att de i nämnvärd grad kunde inverka på anslagsbehovet budgetåret 1945/46. Anstalten vore emellertid beredd att söka utnyttja alla de möjligheter, som i detta avseende komme att erbjuda sig.

Riksförsäkringsanstalten anför vidare, att den fortgående tillväxten av anstaltens verksamhet medfört ett ständigt behov av nya befattningar och av uppflyttning av tjänster i högre lönegrad, men att detta behov oaktat upprepade framställningar från anstaltens sida tillgodosetts i alltför ringa grad. En mera omfattande framställning i förevarande avseende hade gjorts av anstalten i dess skrivelse angående avlöningsanslag för budgetåret 1937/38, därvid en utförlig utredning rörande behovet av nya tjänster samt uppflyttning av dylika framlagts. I utlåtande över ifrågavarande framställning hade statskontoret anfört, att starka skäl syntes tala för att anstaltens organisation och personalbestånd underkastades en allmän översyn, innan i allmänhet ställning toges till spörsmålet om uppflyttning av tjänster till högre lönegrad och om inrättande av nya högre befattningar. I propositionen nr 266/1937 hade departementschefen härefter uttalat, att han i likhet med statskontoret vore av den uppfattningen, att en allmän undersökning rörande anstaltens organisation och personalbehov borde äga rum samt att han hade för avsikt att vidtaga åtgärder för att en dylik undersökning inom den närmaste tiden måtte komma till stånd.

Efter det anstalten avlätit nyssnämnda framställning hade — anför anstalten vidare — anstaltens arbetsbörda undergått en synnerligen kraftig ökning. På grund därav hade behovet av förstärkning av arbetskrafterna genom inrättandet av nya befattningar samt uppflyttning i lönegrad av redan förefintliga sådana blivit än mer kännbart. Visserligen hade anstalten sedan år 1936 tillförts ett antal nya befattningar samt ernått vissa förbättringar i lönegradsplaceringen av äldre tjänster men den sålunda vunna förstärkningen vore långt ifrån tillfyllest. Denna brist i personalutrustningen medförde avsevärda olägenheter. Sålunda hade anstalten sett sig nödsakad att undan för undan anförtro kvalificerade arbetsuppgifter åt befattningshavare i allt lägre löne- och tjänsteställning, av vilka anstalten som regel ansett sig böra kräva samma utbildning och kvalifikationer som av de ursprungliga befatt-

ningshavarna i högre lönegrad. På grund av de otillfredsställande lönevillkor och befordringsutsikter, anstalten av nu angivna anledning kunnat erbjuda befattningshavarna, hade avsevärda svårigheter mött att förvärva och behålla dugande tjänstemän för de mera kvalificerade göromålen. Med hänsyn till vad sålunda anförts funne anstalten synnerligen angeläget, att en avsevärd förbättring i olika avseenden av anstaltens personalbestånd vidtoges. Anstalten hade i detta sammanhang icke förbisett, att det av socialvårdskommittén framlagda förslaget om allmän sjukförsäkring, därest det antoges, kunde komma att inverka på anstaltens arbetsbörda och därmed på personalbehovet. Anstalten ville emellertid framhålla, att ett samordnande av den sociala olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen efter de linjer socialvårdskommittén tänkt sig kunde antagas komma att inverka minskande på första skaderegleringsbyråns personalbehov men däremot medföra ökat sådant behov för försäkringsbyrån, medan personalbehovet för verksamheten inom anstalten i övrigt icke syntes komma att i större grad påverkas därav. Socialvårdskommitténs ifrågavarande förslag syntes därför icke kunna anses utgöra hinder för ett tillgodoseende åtminstone i begränsad omfattning av det inom anstalten föreliggande behovet av nya befattningar samt uppflyttning av tjänster.

Riksförsäkringsanstalten föreslår härefter dels uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster, dels nyinrättande av vissa befattningar, dels ock överföring av en extra ordinarie tjänst till ordinarie stat.

Sålunda har riksförsäkringsanstalten till en början förnyat en av anstalten vid flera tidigare tillfällen gjord framställning om utbyte av tre befattningar såsom ledamot och byrådirektör i lönegraden A28 mot tre byråchefsbefattningar i lönegraden A30.

Innehavarna av berörda befattningar tjänstgöra såsom föreståndare den ene för andra skaderegleringsbyrån, den andre för tredje skaderegleringsbyrån och den tredje för byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden.

Andra skaderegleringsbyrån handlägger ärenden rörande:

1) ersättning enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag och lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar till i statens tjänst anställda arbetare utom till officerare, underofficerare och vederlikar;

2) invaliditets- och dödsfallsersättningar och i samband därmed utgivna ersättningar för läkarvård, proteser o. dyl. enligt samma lagar till övriga arbetare;

3) ersättning enligt 1901 års olycksfallsförsäkringslag;

4) utbetalande av ersättningar för utländska försäkringsinrättningsräkning; samt

5) utlåtanden till domstolar och myndigheter rörande invaliditetsersättning.

Å tredje skaderegleringsbyrån handläggas huvudsakligen ärenden rörande:

1) ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

2) ersättning enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag till officerare, underofficerare eller deras vederlikar;

3) ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig;

4) ersättning i anledning av kroppsskada, som ådragits under hemvärns-tjänstgöring respektive under tjänstgöring vid civilförsvaret eller under civil-försvarsövning; samt

5) ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under tjänsteplikt.

Byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden handlägger:

1) frågor huruvida försäkringsplikt enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag föreligger och vem denna åvilar samt huruvida personer, som skadats genom olycksfall eller ådragit sig yrkessjukdom, äro att anse såsom arbetare enligt nämnda lag och vem som är att betrakta såsom skadad arbetares arbets-givare samt frågor rörande omfattningen av frivillig försäkring för olycksfall utom arbete; samt

2) samtliga fiskarförsäkringen rörande ärenden, som icke äro av försäkringsteknisk eller statistisk art.

Ifrågavarande byråer ha funnits alltsedan år 1918. Såsom föreståndare för byråerna fungerade ursprungligen sekreterare eller andra tjänstemän hos anstalten, vilka i egenskap av s. k. tillfälliga ledamöter — utöver lön å egen befattning — erhöilo vikariatsersättning enligt de grunder, som gällde vid förordnande å byråchefstjänst. Från och med budgetåret 1931/32 inrättades under benämningen ledamot och byrådirektör särskilda tjänster för föreståndarna, vilka tjänster placerades å extra stat i 28 lönegraden. Under åren 1936—1938 ha dessa tjänster successivt överflyttats till ordinarie stat, därvid emellertid någon ändring med avseende å lönegraden icke vidtagits.

I sitt den 18 juni 1942 avgivna betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civilförvaltningen (del II, s. 88 ff.) lämnade 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga en utförlig redogörelse för nämnda befattningars tillkomst och därmed förenade arbetsuppgifter även-som beträffande tidigare framställda förslag rörande befattningarnas ombildning till byråchefstjänster. De sakkunniga anförde härefter, att de med hänsyn till den inom besparingsberedningen pågående undersökningen rörande anstaltens kontorsorganisation ansåge sig förhindrade att framlägga något förslag beträffande dessa tjänster, men att de ville såsom sin uppfattning uttala, att, därest berörda undersökning komme att giva till resultat, att den nuvarande organisationen av ifrågavarande byråer lämnades orubbad, några bärande motiv för ytterligare uppskov med uppflyttning av dessa tjänster till byråchefsgraden knappast förefunnes.

I skrivelse den 26 augusti 1942 redogjorde riksförsäkringsanstalten för nämnda uttalanden samt erinrade i anslutning härtill, att besparingsberedningens berörda arbete visserligen ännu ej vore fullt avslutat men att av de preliminära förslag, som framlagts, framginge, att den nuvarande organisationen av anstaltens byråer skulle lämnas orubbad. Anstalten föreslog där-

för, att tjänsterna från och med budgetåret 1943/44 måtte ombildas till byråchefstjänster i lönegraden A 30.

Med hänsyn till att de förslag som framlagts i 1939 års tjänsteförteckningssakkunnigas förenämnda betänkande icke förelades 1943 års riksdag upptogs ej heller spørsmålet om förändring av byrådirektörstjänsterna till prövning vid ifrågavarande tidpunkt (prop. 54/1943).

I skrivelse den 27 augusti 1943 upptog *riksförsäkringsanstalten* ånyo förevarande fråga samt underströk därvid angelägenheten av att ifrågavarande utbyte snarast komme till stånd. Anstalten erinrade vidare om att besparingsberedningen då avslutat sin undersökning av anstaltens kontorsorganisation samt att något förslag rörande förändring av anstaltens byråindelning därvid icke framkommit.

Vid anmälan av förevarande fråga i *propositionen nr 225/1944* anförde jag, att jag icke ville förneka, att vissa skäl talade för ett bifall till den föreslagna ombildningen. Jag framhöll emellertid, att de i 1939 års tjänsteförteckningssakkunnigas omförmälda betänkande framlagda förslagen vore avsedda att för prövning underställas först 1945 års riksdag. Då frågan om berörda ombildning lämpligen borde upptagas till slutlig prövning i samband med nämnda sakkunnigförslag, ansåg jag mig icke för det dåvarande kunna ifrågasätta någon förändring med avseende å befattningarna. I överensstämmelse härmed bibehöllos tjänsterna i lönegraden A 28.

I sin skrivelse den 29 augusti 1944 har *riksförsäkringsanstalten* — såsom nämnts — nu förnyat sin framställning i ämnet och därvid ånyo understrukt angelägenheten av att utbytet snarast företogs.

Riksförsäkringsanstalten har vidare förnyat ett tidigare framlagt förslag om inrättande å arbetarskyddsbyrån av en byråingenjörsbefattning.

Med anledning av nämnda förslag vill jag erinra om följande.

I skrivelse den 31 oktober 1941 föreslog *riksförsäkringsanstalten* viss ändring av stadgandet i 6a § arbetarskyddslagen i syfte att erhålla bättre kontroll därå, att maskiner och redskap vid försäljningen vore försedda med nödiga skyddsanordningar och även i övrigt erbjöde betryggande säkerhet mot olycksfall. I sammanhang därmed hemställde anstalten om anställande å arbetarskyddsbyrån av ytterligare arbetskraft för övervakande av de ifrågasatta bestämmelsernas tillämpning och föreslog i sådant hänseende uppförande å anstaltens stat av en överingenjör eller maskininspektör i lönegraden A 28 och en byråingenjör i lönegraden A 21.

Sedan Kungl. Maj:t i *propositionen nr 20/1944* för riksdagen framlagt förslag till vissa ändringar i arbetarskyddslagen, i allt väsentligt överensstämmande med det förslag i ämnet, som innefattades i riksförsäkringsanstaltens framställning, samt nämnda proposition blivit av riksdagen bifallen, anmälde frågan om personalbehovet å arbetarskyddsbyrån i anledning av de beslutade lagändringarna i *propositionen nr 225/1944*. Jag framhöll däri, att en förstärkning av de kvalificerade tekniska arbetskrafterna å arbetarskyddsbyrån vore erforderlig för att den mera effektiva kontroll rörande tillverk-

ning och försäljning av maskiner m. m., som åsyftades med ändringarna i arbetarskyddslagen, skulle kunna i praktiken genomföras. I avbidan på närmare erfarenhet rörande behovet härutinnan syntes emellertid denna förstärkning kunna tills vidare begränsas till en förste byråingenjör i lönegraden Eo 24.

I anledning av sistnämnda proposition väcktes inom riksdagen *två motioner* (I: 290 och II: 466), vari hemställdes, att i stället för den föreslagna förste byråingenjörsbefattningen i lönegraden Eo 24 måtte å arbetarskyddsbyrån inrättas en maskininspektörsbefattning i lönegraden A 28 och en byråingenjörsbefattning i lönegraden A 21.

Allmänna lönenämnden förordade i yttrande över motionerna inrättande av en befattning såsom byrådirektör i lönegraden Eo 28. Frågan om tillskapandet av den i motionerna föreslagna byråingenjörstjänsten i lönegraden A 21 ansåg lönenämnden böra bli beroende på förslag framdeles från riksförsäkringsanstaltens sida, sedan närmare erfarenhet om personalbehovet vunnits.

Riksdagen anförde i *skrivelse nr 342/1944*, att den nya ledande befattningen på arbetarskyddsbyrån med hänsyn till de betydelsefulla arbetsuppgifter, som komme att åvila innehavaren av densamma, på sätt allmänna lönenämnden förordat, syntes böra inrättas såsom en byrådirektörstjänst i lönegraden Eo 28. Frågan om inrättande av ytterligare en tjänst å nämnda byrå syntes tills vidare böra anstå i avvaktan på närmare erfarenheter.

I sin skrivelse den 29 augusti 1944 har *riksförsäkringsanstalten* nu anført, att det vore ett oavvisligt behov för anstalten att från och med nästa budgetår erhålla förenämnda byråingenjörsbefattning. Anstalten yttrar härom bland annat följande:

Det har redan visat sig, att arbetsbördan för den nye byrådirektören är så stor, att det blir oundgängligt, att han till sitt biträde får en ingenjör med god teknisk utbildning och flerårig erfarenhet från yrkesinspektionens verksamhet. Efter det författningen om den nya lydelsen av 6 a § arbetarskyddslagen och därmed i samband stående ändringar i lagen utkommit från trycket i mars 1944 har antalet ärenden på byrån av detta slag undergått en högst betydande ökning. För tiden april—juni 1944 har sålunda antalet nya ärenden enligt nämnda lagrum ökat med ej mindre än 80 procent jämfört med motsvarande tid 1943. Det är med säkerhet att förutse, att ökningen kommer att fortgå ytterligare avsevärd tid framåt. Vidare måste framhållas, att byrådirektören för fullgörandet av sina arbetsuppgifter måste tillbringa en mycket stor del av sin tid på tjänsteresor samt att han härunder och i övrigt i stor utsträckning kommer att bli upptagen av konferenser med maskintillverkare, yrkesinspektörer m. fl. Antalet tjänsteresor i ärenden enligt 6 a § arbetarskyddslagen har redan under den gångna delen av år 1944 visat en högst avsevärd stegring. Med hänsyn till nu anförda omständigheter kan byrådirektören icke i större utsträckning taga befattning med ärendenas förberedande behandling å byrån utan måste härför finnas tillgång till en kunnig och med arbetet väl förtrogen ingenjör, som under byrådirektörens ledning kan självständigt utreda och i övrigt förbereda ärenden. Att härför anlita någon av den nuvarande tekniska personalen på byrån låter sig icke göra med hänsyn till den på senare år högst avsevärt ökade allmänna

arbetsbelastningen å byrån, vilken i en nära framtid torde påkalla ytterligare förstärkning av byråns arbetskrafter.

Som tillräckligt kvalificerad innehavare till den nu begärda befattningen torde man icke kunna räkna med annan person än en ordinarie distriktsingenjör vid yrkesinspektionen. Med hänsyn härtill vore det önskvärt, att tjänsten redan från början uppfördes såsom ordinarie i 21 lönegraden. Då den för ifrågavarande ärenden inrättade byrådirektörsbefattningen tills vidare endast uppförts å extra ordinarie stat, vill anstalten emellertid nu endast föreslå, att byråingenjörsbefattningen tills vidare upptages i lönegraden Eo 21. På grund av angelägenheten att för uppgiften kunna anlita en ordinarie distriktsingenjör vid yrkesinspektionen får anstalten hemställa, att en liknande anordning vidtages som föreslagits ifråga om byrådirektörsbefattningen, det vill säga att genom särskilt beslut av Kungl. Maj:t tillses, att dylik befattningshavare, om sådan förordnas bestrida nu ifrågavarande göromål, icke lider minskning i de honom såsom ordinarie tjänsteman tillkommande avlöningsförmånerna.

Härefter föreslår riksförsäkringsanstalten inrättande av en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 24 å administrativa byrån.

Nämnda byrå har att handlägga, förutom ärenden av rättslig natur, bland annat ärenden rörande riksförsäkringsanstaltens och yrkesinspektionens personal (omkring 700 personer) och organisation, att uppgöra förslag till utlåtanden till Kungl. Maj:t och andra myndigheter samt att handha förvaltningen av anstaltens och yrkesinspektionens anslagsmedel ävensom anstaltens fonder. Byråns verksamhet är i huvudsak fördelad å två avdelningar, en för administrativa ärenden och en för rättsärenden. Den förra står under byråchefens omedelbara ledning, medan den sistnämnda avdelningen förestås av riksförsäkringsanstaltens ombudsman (förste byråsekreterare i lönegraden A 26). Den högre personalen å den administrativa avdelningen utgöres av en kamrerare i lönegraden A 22 samt en byråsekreterare i lönegraden Eo 20. Å rättsavdelningen tjänstgöra jämte ombudsmannen en byråsekreterare i lönegraden Eo 20 samt en amanuens.

I skrivelse den 31 augusti 1936 hemställde *riksförsäkringsanstalten* om inrättande av bland annat en sekreterarbefattning i lönegraden B 24 å byråns administrativa avdelning. Anstalten anförde därvid bland annat följande:

Oaktat arbetsbördans ökning har antalet högre befattningar (B 21 och däröver) å administrativa byrån icke ökats sedan 1918 utan tvärtom minskats med en notarie. Arbetsförhållandena ha också för dessa högre befattningshavare under de senaste åren blivit mer och mer olidliga, beroende bland annat på ökningen i antalet rättsärenden, vilket antal sedan år 1928 flerdubbats. Handläggningen av rättsärendena har därjämte blivit alltmera arbetskrävande. Under det att ombudsmannen tidigare kunde medhinna att biträda byråchefen med löpande göromål och utredningar, har utvecklingen numera gått därhän, att han måste ägna nästan all sin tid åt rättsärendena. Samtidigt har ombudsmannen erhållit en alltmera självständig ställning gentemot byråchefen, i det att han på riksförsäkringsanstaltens vägnar beslutar i alla rättsärenden utom i vissa frågor, som skola föredragas för generaldirektören i byråchefens närvaro.

Då byråchefen nödgats avstå från erforderligt sekreterarbiträde, har därav blivit en följd, att hans arbetsbörda blivit oproportionerligt stor. Han nödgas själv handlägga de flesta ärenden, som sammanhånga med anstaltens vidlyftiga förvaltning. Till hans göromål höra bland annat: ärendena rörande den vissa tider av året till mer än 400 befattningshavare uppgående personalen och dess avlöningar, ärenden angående de omkring 940 ortsombuden, fondärendena, det dagliga utanordnandet av ersättningar från åtta olika fonder med ett sammanlagt belopp av omkring 16 miljoner kronor om året förutom utbetalning av förvaltningsmedel med närmare 2 miljoner kronor (10 postgirokonton, 15 olika bankräkningar) samt åtgärder för insättande å bankkonton av de oftast i smärre poster inflytande direkta inbetalningarna, uppgående till omkring 3,7 miljoner kronor om året, upphandlingsärenden och övriga mångskiftande ärenden, som röra den inre organisationen, lokalerna m. m., mottagande av talrika besök av allmänheten och tjänstemännen å andra byråer, verkställande av ofta mycket vidlyftiga och tidsödande utredningar i anledning av remisser samt uppsättning av skrivelser i viktigare ärenden. Han kan numera icke utan ett högst betydande övertidsarbete medhinna göromålen. Därtill kommer att byråchefen ej kan ägna så mycket tid åt kontroll av räkenskaper och dylikt samt åt ombudsorganisationen, som önskligt vore.

I sin förenämnda skrivelse den 29 augusti 1944 har *riksförsäkringsanstalten* nu beträffande behovet av sekreterarbiträde åt byråchefen å administrativa byrån anfört ytterligare följande:

Vad anstalten anfört i sin skrivelse den 31 augusti 1936 äger alltjämt ehuru i än högre grad sin giltighet. Sedan 1936 har riks-försäkringsanstaltens verksamhet ytterligare starkt ökat. Denna utvidgning av verksamheten har medfört, att en utökning av anstaltens personal från omkring 400 till omkring 600 personer måst företagas. Att den administrativa byråchefens arbetsbörda under dylika förhållanden kommit att undergå en högst betydande ytterligare stegring torde utan vidare vara uppenbart. Till denna stegring har jämväl bidragit den år 1938 verkställda överflyttningen från socialstyrelsen av arbetarskyddsbyrån samt i anslutning härtill yrkesinspektionens inplacering under anstalten såsom chefsmyndighet.

På grund av den nu anförda starka arbetsökningen har det icke varit möjligt för chefen för administrativa byrån att medhinna alla de med byråchefsbefattningen förenade göromålen. Det har därför visat sig nödvändigt att i avsaknad av en sekreterarbefattning å den administrativa avdelningen vidtaga en provisorisk anordning för att bereda honom någon lindring i arbetsbördan. För detta ändamål har han alltsedan den 1 maj 1939 erhållit biträde av en extra ordinarie befattningshavare i 20 lönegraden vid verkställande av utredningar i personal- och anslagsfrågor, uppgörande av förslag till utlåtanden, handläggning av ombudsärenden m. m. Emellertid har på detta sätt någon effektiv avlastning för byråchefens vidkommande givetvis icke kunnat åvägabringas.

Riks-försäkringsanstalten framhåller vidare, att redan med hänsyn till vad sålunda anförts anstalten funne det påkallat, att byråchefen såsom närmaste biträde för de administrativa göromålen erhöle en förste byråsekreterare.

Riks-försäkringsanstalten har emellertid i detta sammanhang även upptagit till behandling ett av besparingsberedningen framlagt förslag om inrättande av en kontorschefsbefattning hos anstalten. I anledning härav får jag erinra om följande.

I mars 1941 inleddes under samverkan mellan besparingsberedningen och riksförsäkringsanstalten en undersökning rörande anstaltens kontorsorganisation. För detta ändamål inrättades inom anstalten en temporär s. k. organisationsavdelning bestående av dels vissa representanter för besparingsberedningens delegation för kontorsunderökningar, dels vissa befattningshavare hos anstalten.

I en den 23 maj 1942 dagtecknad rapport föreslog *riksförsäkringsanstaltens organisationsavdelning* bland annat inrättande av en kontorschefsbefattning hos anstalten. Till stöd för detta förslag anförde organisationsavdelningen följande:

Genom den snabba utveckling kontorstekniken uppvisat under de senaste årtiondena har ämnet kontorsorganisation blivit synnerligen omfattande. Därest de stora möjligheter den moderna kontorstekniken erbjuder skola kunna effektivt utnyttjas inom ett större kontor, torde det som regel få anses nödvändigt, att den eller de personer, vilkas uppgift det är att handlägga kontorsorganisatoriska frågor, dels besitta särskilda insikter i ämnet, dels ock hava tillfälle att ägna ingående uppmärksamhet åt uppkommande organisatoriska problem inom kontoret ävensom att fortlöpande följa utvecklingen inom det kontorstekniska området.

Enligt den fastställda arbetsordningen för riksförsäkringsanstaltens tjänstemän åligger det chefen för administrativa byrån att handlägga ärenden rörande bland annat anstaltens organisation och personal. Organisatoriska åtgärder, som i huvudsak äro att betrakta som en inre angelägenhet å viss byrå, ha dock som regel ansetts böra ankomma på vederbörande byråchef eller byrådirektör att vidtaga.

Då chefen för administrativa byrån förutom ovannämnda ärenden har en mångfald andra maktpåliggande arbetsuppgifter, vilka i hög grad taga hans tid i anspråk, synes det vara lämpligt, att han såsom biträde erhåller en i organisatoriska frågor speciellt utbildad tjänsteman. Det skulle härigenom bli möjligt att för framtiden i avsevärd omfattning centralisera handläggningen även av sådana organisatoriska frågor, som för närvarande betraktas såsom byråangelägenheter, varvid större uppmärksamhet skulle kunna ägnas dessa frågor samt en mera enhetlig handläggning ernås. Lösandet av uppkommande kontorstekniska problem skulle självfallet ske i samråd med chefen för den byrå, som beröres.

Kontorschefens huvudsakliga arbetsuppgifter synas således böra bli att såsom biträde till administrativa byråns chef

1) biträda vid planerandet och genomförandet av de organisatoriska förändringar inom riksförsäkringsanstalten, som beslutas;

2) noggrant följa arbetsmängdens förändringar samt avgiva förslag om lämpligaste fördelning av personalen byråerna emellan;

3) verka för goda arbetsförhållanden i syfte att vidmakthålla arbetsglädjen samt att öka arbetseffektiviteten;

4) ur kontorsteknisk synpunkt biträda vid inköp av kontorstekniska hjälpmedel, såsom möbler, kontorsmaskiner, blanketter o. s. v.;

5) tillse att de kontorstekniska hjälpmedlens kapacitet utnyttjas i största möjliga utsträckning;

6) i övrigt verka för att principerna för modern kontorsorganisation vinna tillämpning inom anstalten; samt

7) ständigt följa den kontorstekniska utvecklingen genom besök å utställningar, bevisstandet av föredrag och diskussioner i ämnet, studiebesök hos olika företag samt genom studium av facklitteratur.

Organisationsavdelningens förslag överlämnades av *besparingsberedningens delegation för organisationsundersökningar* till besparingsberedningen med skrivelse den 9 december 1942, vari delegationen beträffande den föreslagna kontorschefsbefattningen yttrade följande:

Delegationen vill kraftigt understryka behovet av en kontorschef. Riksförsäkringsanstalten är av den storleksordning, att en tjänsteman helt bör avdelas härför. För att åsyftat resultat skall ernås, måste även särskilda krav ställas på den tjänsteman, som utses därtill. Delegationen är emellertid av den uppfattningen att kontorschefen i ett verk av anstaltens storlek ej bör såsom tjänsteman tillhöra viss byrå utan i stället direkt bör underställas generaldirektören och chefen för verket. Härigenom anses bättre möjligheter uppkomma för kontorschefen att på ett mera friktionsfritt sätt utföra många av de honom åliggande uppgifterna, särskilt omfördelningen av personalen på de olika byråerna vid tillfälligt uppkommande större arbetsbelastningar.

Organisationsavdelningen har icke angivit om inrättandet av denna kontorschefsbefattning kan ske utan personalökning för anstalten. Delegationen vill därför föreslå, att närmare undersökes, huruvida ej genom överföring av de olika byråernas organisationsuppgifter till en tjänsteman och fördelning av dennes tidigare uppgifter på andra tjänstemän, kontorschefsbefattningen kan tillskapas utan personalökning för anstalten i dess helhet.

Besparingsberedningen anslöt sig i skrivelse den 19 december 1942 till vad dess delegation för organisationsundersökningar anförde.

I anledning av besparingsberedningens förslag avgåvos yttranden av statskontoret och riksförsäkringsanstalten.

Statskontoret erinrade, att ämbetsverket i sitt utlåtande över besparingsberedningens slututlåtande (jfr bilaga till proposition 305:1943), avgivit ett principyttrande i kontorschefsfrågan. Statskontoret hade däri anförde, att det syntes välbetänkt att icke överskatta de rationaliseringsmöjligheter, som kunde förefinnas. Statskontoret kunde därför knappast finna det motiverat att i de större verken inrätta särskilda kontorschefsbefattningar för ombesörjande av löpande kontorsorganisationsfrågor. Frånsett kostnaderna för avlönande av ett antal permanenta rationaliseringsexperter syntes arbetsuppgifterna, sedan den grundläggande organisationsundersökningen väl blivit slutförd, knappast bliva mera betungande än att de kunde uppdragas åt en befattningshavare inom verket, som eljest omhändertog ärenden rörande verkets personal och ekonomi. Statskontoret tillade, att vad riksförsäkringsanstalten beträffade därstädes funnes en särskild administrativ byrå, som bland annat hade att handlägga ärenden angående anstaltens organisation och personal. Under sådana förhållanden syntes behov av en särskild kontorschef icke påkallat.

Riksförsäkringsanstalten förklarade sig vilja upptaga förslaget om inrättande av en kontorschefsbefattning hos anstalten till närmare behandling i sin framställning om avlöningsanslag till anstalten för budgetåret 1945/46. Gentemot vad statskontoret anförde ville anstalten dock redan då framhålla, att byråchefen å administrativa byrån på grund av den stora arbetsbörda, som åvilade honom, saknade möjlighet att, såsom högeligen önskvärt vore, ägna organisatoriska och liknande frågor någon mera ingående uppmärksamhet. Han kunde

som regel icke heller erhålla biträde av sekreterare vid handläggning av dylika frågor liksom ej heller vid handläggningen av anslagsfrågor och personalfrågor, enär byråns ende sekreterare, som tillika vore anstaltens ombudsman, vore helt upptagen med handläggning av rättsärenden. Att, såsom statskontoret syntes ha tänkt sig, förstnämnda frågor skulle kunna ägnas tillbörlig uppmärksamhet utan att byrån erhöle förstärkning av den högre personalen, vore uteslutet.

I sin skrivelse den 29 augusti 1944 har *riksförsäkringsanstalten* nu rörande förevarande fråga anfört följande:

I likhet med organisationsavdelningen inom riks-försäkringsanstalten anser anstalten det vara av stor betydelse, att de organisatoriska frågorna inom anstalten ägnas större uppmärksamhet. Det synes även i hög grad önskvärt att för ändamålet finnes att tillgå en i organisatoriska frågor speciellt kunnig tjänsteman. Anstalten, som är klart medveten om de organisatoriska frågornas stora vikt och tillika måste konstatera, att dylika frågor ständigt i större eller mindre omfattning föreligga inom ämbetsverket, anser sig emellertid för närvarande icke böra föreslå inrättandet av en särskild befattning för handläggningen av dessa. Anstalten utgår från att desamma skola kunna beredas tillräckligt utrymme samt erhålla tillfredsställande behandling, om de förenas med den av anstalten föreslagna förste byråsekreterarbefattningen, förutsatt att till innehavare av denna utses en person, som jämväl besitter erforderliga insikter i dylika frågor.

Med åberopande av vad sålunda anförts har riks-försäkringsanstalten hemställt om inrättande å anstaltens administrativa byrå av en befattning som förste byråsekreterare. Anstalten framhåller, att ehuru starka skäl kunde anses tala för en högre placering samt för befattningens omedelbara uppförande på ordinarie stat, man tills vidare syntes kunna nöja sig med att den inrättades som extra ordinarie befattning i 24 lönegraden. Med hänsyn till byråns stora arbetsbelastning och då förste byråsekreteraren i mycket stor utsträckning komme att tagas i anspråk för organisatoriska och dylika uppgifter, varåt byrån tidigare ej kunnat ägna någon mera ingående uppmärksamhet, borde enligt anstaltens mening den nuvarande byråsekreterartjänsten på byråns administrativa avdelning alltjämt bibehållas.

Riks-försäkringsanstalten föreslår härefter inrättande å andra skaderegleringsbyrån av en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo24 och en byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo21. Till stöd härför har anstalten anfört i huvudsak följande:

Andra skaderegleringsbyrån är organiserad å två avdelningar. Å den ena av dessa (livränteavdelningen) handläggas ärenden rörande livränta enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag utom vid olycksfall, som drabbat statens arbetare, frågor om ersättning jämlikt 1901 års olycksfallsersättningslag samt ärenden rörande utlåtande till domstol eller annan myndighet angående invaliditet och dylikt. Den andra avdelningen (avdelningen för statens arbetare) omhänderhar skaderegleringen för statens arbetare samt skadeärenden rörande fångar, alkoholister m. fl. Å förstnämnda avdelning tjänstgöra bland annat tvenne förste byråsekreterare i lönegraderna A 24 och Eo 24 jämte en byrå-

sekreterare i lönegraden Eo 20 samt å den sistnämnda avdelningen två byråsekreterare i lönegraden A 21.

Arbetsbördan å avdelningen för statens arbetare har sedan länge undergått en mycket stark ökning. Enbart under de senaste fem åren har densamma fördubblats. En bidragande orsak härtill har varit statsmakternas beslut om övertagande för statlig drift av vissa enskilda järnvägar. Från och med den 1 januari 1944 har arbetsbördan även ökats på grund av vägväsendets förstatligande. Därest den s. k. beredskapsstaten tages i anspråk och om planerat förstatligande av ytterligare ett antal enskilda järnvägar och av polisväsendet kommer till stånd, kommer ytterligare ökning att inträda. Ökade göromål ha jämväl blivit följden av vissa av försäkringsrådet den 16 maj 1944 meddelade direktiv beträffande handläggningen av ärenden rörande livräntor till skadade, vilkas arbetsgivare (staten inberäknad) stå självrisk. Med avseende på arbetet å denna avdelning må ytterligare framhållas, att detsamma innefattar fullständig skadereglering. Här möta alltså alla problem, som sammanhånga med prövning av frågor om olycksfall i arbete, olycksfallsskada m. m. Expeditionen avser, förutom läkarvård, såväl sjukpenning som livränta. Vid skaderegleringsarbetet å avdelningen för statens arbetare måste vidare hänsyn tagas till den mångfald av lönebestämmelser, som innefattas i för statsanställda gällande avlöningsreglementen och kollektivavtal, varigenom skadeärendenas behandling i många fall i olika avseenden blir särskilt omständlig och invecklad.

Med hänsyn till arten och omfattningen av de arbetsuppgifter, som sålunda numera åvila avdelningen för statens arbetare, är det av behovet synnerligen påkallat, att densamma erhåller en förste byråsekreterare. Denne skulle, förutom utövandet av arbetsledning å avdelningen, åvila sådana göromål, som i allmänhet tillkomma förste byråsekreterare å anstaltens skaderegleringsbyråer, d. v. s. bland annat att handlägga tveksamma skadeersättningsfall. Befattningen torde till en början kunna inrättas såsom extra ordinarie i 24:e lönegraden. Anstalten vill nämna, att anstalten sett sig nödsakad att redan nu genom en provisorisk anordning tillgodose behovet av en dylik befattningshavare å avdelningen för statens arbetare. Anstalten har sålunda tills vidare till nämnda avdelning överflyttat den ene av de båda förste byråsekreterarna å livränteavdelningen, medan anstalten med stöd av 21 § 2 mom. civila avlöningsreglementet meddelat förordnande för en tjänsteman att med placering å sistnämnda avdelning bestrida göromål, som eljest ankomma å förste byråsekreterare.

Avdelningen för statens arbetare, vars ökade arbetsbörda nödvändiggjort en omorganisation av densamma, är numera sedan någon tid uppdelad i tre skaderegleringsgrupper. En av grupperna har att handlägga skaderegleringsärenden beträffande arbetsgivare, som angivas i 2 § kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 678), d. v. s. ärenden rörande olycksfall, som träffat arbetare vid förswarets fabriksverk, postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk m. fl. myndigheter. En annan grupp handhar ärenden rörande övriga arbetare, som användas till arbete för statens räkning, exempelvis vid tullverket, lotsverket, det statliga vägväsendet m. m. Å den återstående gruppen slutligen handläggas ärenden rörande tillämpningen av 11 § olycksfallsförsäkringslagen, remissärenden samt ärenden rörande fångar, alkoholister m. fl. Särskilt frågorna om tillämpningen av 11 § olycksfallsförsäkringslagen ha, icke minst på grund av försäkringsrådets i det föregående omnämnda direktiv, efter hand blivit alltmera svårbehandlade och arbetskrävande, varför det ansetts lämpligt, att samtliga dessa frågor för vinnande av enhetlighet vid handläggningen handhas av en och samma skaderegleringsgrupp.

Såsom chefer för de två förstnämnda skaderegleringsgrupperna tjänstgöra

för närvarande två byråsekreterare med placering i 21:a lönegraden. Chef för den tredje gruppen är en förste amanuens i lönegraden Eo 18. Med hänsyn till omfattningen och vikten av de ärenden, som ansetts böra hänföras till denna skaderegleringsgrupp, samt dessa ärendens svårighetsgrad bör även denna grupp, i likhet med avdelningens övriga grupper, såsom chef erhålla en byråsekreterare, vilken tills vidare torde kunna placeras i lönegraden Eo 21.

Vidare föreslår riks försäkringsanstalten uppflyttning av två aktuariiefattningar i lönegraden A 21 å försäkringsbyrån till förste aktuariiefattningar i lönegraden A 24. Anstaltens förslag avser de befattningar, vilkas innehavare tjänstgöra den ene såsom chef för debiteringssektionen inom byråns försäkringsavdelning och den andre såsom chef för registreringssektionen inom byråns registeravdelning. Ifrågavarande båda befattningar föreslogos till uppflyttning redan i anstaltens framställning om avlöningsanslag för budgetåret 1937/38. Till närmare belysande av befattningarnas natur och för desamma erforderliga kvalifikationer anför anstalten nu i huvudsak följande:

Till *försäkringsavdelningens debiteringssektion* höra för närvarande, förutom sektionsschefen, 2 aktuarier i 21:a (alltså samma lönegrad som den, i vilken sektionsschefen är placerad), 2 amanuenser i 16:e, 4 kontorsskrivare i 15:e samt 2 kansliskrivare i 11:e lönegraden. Därjämte finnas 32 kvinnliga biträden i lägre lönegrader.

Debiteringssektionen har till uppgift bland annat att granska dagsverks- och löneuppgifter med avseende på dagsverken och avlöningar (omkring 46 000 år 1935 och omkring 51 000 år 1943), fastställa lönesumma, efter vilken försäkringsavgift skall utgå, uträkna försäkringsavgift — dels provisoriskt, dels ock därjämte definitivt — med ledning av lönesumman och förut bestämd premiesats samt med beaktande av i varje särskilt fall gällande försäkringsformer ävensom bestämma förvaltningsbidrag (antalet debiteringsärenden utgjorde cirka 50 000 år 1935, cirka 60 600 år 1943; det influtna avgiftsbeloppet uppgick till omkring 10,5 miljoner år 1935 och till cirka 22,6 miljoner kronor år 1943); att övervaka, att föreskrivna avgiftsinbetalningar verkställas samt emottaga och i övrigt kontrollera dem; att upprätta förteckningar över ej erlagda försäkringsavgifter samt översända dem till länsstyrelserna; att verkställa återbetalning av för mycket påförda försäkringsavgifter; att kontrollera, att samtliga som större registrerade arbetsgivare påföras försäkringsavgift; att handha ärenden avseende klagomål över påförda försäkringsavgifter samt i övrigt ombesörja all till debiteringsarbetet hörande skriftväxling.

Det åligger chefen för denna stora sektion med 43 befattningshavare att leda, övervaka och ansvara för arbetet å sektionen samt att i samband därmed utarbeta förslag till erforderliga skriftliga instruktioner, promemorior och formulär. Därjämte har han att svara för handläggningen av klagomål över påförda försäkringsavgifter och för övrigt till debiteringsarbetet hörande skriftväxling samt att bereda sektionens remisser från försäkringsrådet. Han beslutar i ett stort antal ärenden, som tjänstemännen å sektionen dagligen föredraga för honom, och har att för avdelningsschefen respektive byråchefen föredraga ärenden, som enligt gällande instruktion eller praxis skola företes dem. Av anstaltens beslut och försäkringsrådets utslag samt av rådets direktiv i övrigt föranledda ändringar av praxis med flera faktorer ha medfört, att ärendena inom sektionen liksom inom andra delar av försäkringsbyrån under senare år blivit alltmera svårbehandlade.

Registeravdelningens registreringssektion har till uppgift bland annat att föra och handha riks försäkringsanstaltens stora register över landets samtliga arbetsgivare (representerade av 1 100 000 registerkort) och lämna ämbetsverkets olika avdelningar för premiedebitering och skadereglering m. m. erforderliga uppgifter. Av sektionen behandlas numera per år cirka 52 000 (år 1935 35 000—40 000) skadeanmälningar och omkring 62 000 (år 1935 35 000—40 000) läkarintyg och räkningar m. m., omkring 30 000 (år 1935 25 000) skrivelser och dylikt samt omkring 25 000 (år 1935 20 000) dagsverks- och löneuppgifter, anmälningar om arbetsföretag och dylikt. Dessutom lämnas ständigt upplysningar vid besök, per telefon och skriftligen. Sektionen handhar vidare frågor om mindre arbetsgivares försäkringsvillkor (frivillig försäkring och dylikt). Vid fullgörandet av dessa uppgifter har sektionen att i många fall bedöma, huruvida försäkringsplikt föreligger, eller, där så erfordras, hänskjuta frågor härom till försäkringspliktsbyrån för avgörande.

Sektionens personal utgöres av, förutom chefen, en aktuarie i 21:a lönegraden (alltså samma lönegrad som den i vilken sektionschefen är placerad), en amanuens i 18:e lönegraden, tre kontorsskrivare i 15:e lönegraden samt 27 kvinnliga biträden i olika lönegrader.

Sektionschefen har i främsta rummet att sammanhålla och förestå det mångskiftande arbetet å sektionen och de fyra underavdelningar, varå sektionen arbetar. Skulle något brista härvidlag eller i fråga om arbetsgivarregistrets tillförlitlighet eller beträffande befattningshavarnas uppmärksamhet och omsorg måste detta på grund av registrets centrala ställning inom riks försäkringsanstalten — förr eller senare — leda till förvecklingar inom andra delar av ämbetsverkets verksamhet. Det torde därför utan vidare, i betraktande av arbetsgivarregistrets ändamål och komplicerade beskaffenhet, vara klart, att stora anspråk måste ställas på sektionschefens kunnighet såväl beträffande olycksfallsförsäkringslagen som i fråga om näringslivets och samhällets olika förhållanden och organisation. Han måste därjämte vara en god arbetsledare.

Det ankommer vidare på honom att själv handlägga sådana ärenden, som äro av mera krävande natur, liksom att efter föredragning av sektionens tjänstemän avgöra ärenden, vilka icke självständigt slutbehandlas av dem. Det rör sig här, såsom ovan antytts, bland annat om frågor huruvida i enskilda fall försäkringsplikt föreligger i enlighet med gällande principer eller om frågan härom skall hänskjutas till försäkringspliktsbyrån för utredning och avgörande.

Ansvar för sektionens omfattande korrespondens åvilar vidare denne tjänsteman.

Sektionschefen har slutligen att i förekommande fall enligt gällande instruktion eller praxis föredraga ärenden för avdelningschefen respektive byråchefen.

Härefter framlägger riks försäkringsanstalten förslag om uppflyttning av två byråingenjörsbefattningar i lönegraderna A 21 respektive Eo 21 å försäkringsbyrån till förste byråingenjörsbefattningar i lönegraderna A 24 respektive Eo 24.

Anstalten erinrar inledningsvis, att å nämnda byrås tekniska avdelning funnes inrättade sex ingenjörsbefattningar, nämligen en förste byråingenjör i lönegraden A 26 samt fem byråingenjörer, av vilka sistnämnda en vore placerad i lönegraden A 21, en i lönegraden Eo 21 samt tre i lönegraden Eo 20.

Anstalten framhåller vidare, bland annat, att den konkurrens om den ingen-

jörsutbildade personalen, som förekomme från andra statliga institutioners och från industriens sida, visat sig medföra stora svårigheter för anstalten att med de lönegradsplaceringar och de befordringsutsikter, som vore för handen för ingenjörerna på försäkringsbyrån, kunna förvärva och behålla skickliga och för de speciella arbetsuppgifter, varom här vore fråga, lämpliga högskoleingenjörer. En framträdande brist i berörda hänseende utgjorde särskilt det förhållandet, att bland de å byrån befintliga ingenjörstjänsterna ej finnes någon befattning mellan 21:a och 26:e lönegraderna. I detta sammanhang omnämner anstalten, att sedan år 1939 icke mindre än sex högskoleingenjörer, som varit placerade å försäkringsbyrån i lönegraderna Eo 18 och Eo 20, övergått till annan verksamhet, därav flertalet till annan statstjänst med förmånligare villkor.

På grund härav och med hänsyn till de betydande fordringar, som måste ställas på försäkringsbyråns ingenjörer i fråga om tekniska kunskaper och praktisk utbildning samt kännedom om arbetsförhållandena inom olika industrigrenar ävensom i fråga om omdöme och självständighet, anser anstalten en mera allmän uppflyttning i lönegradshänseende av ingenjörstjänsterna vara motiverad. Anstalten anser sig emellertid för närvarande endast böra hemställa om uppflyttning av de två byråingenjörerna i 21:a lönegraden till förste byråingenjörer i 24:e lönegraden.

Rörande de arbetsuppgifter, som åvila de till uppflyttning föreslagna ingenjörerna, anför anstalten följande:

Byråingenjören i lönegraden A 21 har att leda det löpande arbetet på avdelningen, att handha personalärenden och att biträda chefen på avdelningen i dennes åligganden att med stöd av inkommande anmälningar om olycksfall och yrkessjukdomar företaga mera ingående skyddstekniska utredningar samt lämna råd och anvisningar till arbetsgivarna i syfte att nedbringa olycksfalls- och yrkessjukdomsriskerna ävensom att företaga utredningar med hänsyn till olycksfallsförsäkringslagens 25 §.

För de skyddstekniska utredningar, som utföras av denne byråingenjör, fordras god kännedom om olika tekniska och industriella förhållanden och om hithörande lagar och förordningar samt ett gott omdöme. Efter slutförd utredning avseende olycksfallsförsäkringslagens 25 § avgives utlåtande och förslag i nedsättningsfrågan och därmed sammanhängande spørsmål till första skadebyrån. Särskilt krävande är i regel handläggningen av hithörande remissärenden från försäkringsrådet.

Byråingenjören i lönegraden Eo 21 har att deltaga i det skyddstekniska arbetet och behandlingen av ärenden med hänsyn till 25 § olycksfallsförsäkringslagen samt att handlägga yrkessjukdoms- och olycksfallsärenden av kemisk-teknisk och närbesläktad natur.

Detta sistnämnda arbete omfattar ej blott verkställandet eller dirigerandet av de erforderliga tekniska utredningarna och, då så erfordras, förhandlingar med specialister på kemisk-tekniska och medicinska områden utan även avgivande av utlåtanden och förslag i ersättningsfrågan och därmed sammanhängande spørsmål till första skadebyrån. Härför erfordras omfattande kunskaper i kemi jämte ingående kännedom om kemisk-tekniska arbetsprocesser och förfaranden och om sjukdomsformerna samt deras samband med de skadliga faktorerna. Förutom förmåga att kunna orientera sig jämväl i den utländska facklitteraturen i ämnet erfordras även vissa insikter i

medicinska frågor (rörande differentialdiagnoser m. m.), bland annat emedan dessa frågor och de medicinska spörsmålen ofta äro intimt förenade. Härtill kommer att vederbörande tjänsteman måste följa resultaten av den fortgående vetenskapliga forskningen inom detta område. Yrkessjukdomsärendena och olycksfall av nu ifrågavarande slag, som förut till stor del handlagts av sektionsschefen (i lönegraden A 26), ha på grund av honom åliggande andra krävande arbetsuppgifter under de senaste åren huvudsakligen överlåtits till denne byråingenjör. Dennes tid upptages numera på grund härav till övervägande delen av handläggning av dessa ärenden.

Vidare föreslår riksförsäkringsanstalten uppflyttning av sju befattningar i lönegraden Eo 20 till lönegraden Eo 21.

Anstalten erinrar om att hos anstalten för närvarande funnes icke mindre än 16 befattningar i lönegraden Eo 20. Dessa befattningar hade tillkommit under årens lopp såsom provisoriska anordningar i samband med den ständiga ökningen av anstaltens arbetsbörda. Anstalten hade därvid räknat med att desamma inom en icke alltför lång tidrymd skulle kunna uppflyttas till den lönegrad, vari de rätteligen borde vara placerade, eller den 21:a. De arbetsuppgifter, som anförtrotts innehavarna av nämnda befattningar, skilde sig kvalitativt på intet sätt från dem som åvilade befattninghavare i 21:a lönegraden och anstalten hade med hänsyn härtill i merithänseende såsom fullt likvärdiga ansett förordnanden i dessa båda lönegrader. På grund av omständigheterna hade ifrågavarande provisorier fått längre varaktighet än som från början varit avsett. Anstalten ansåge emellertid, att frågan om deras avveckling nu borde upptagas. Ehuru starka skäl talade för att samtliga dessa befattningar på en gång uppflyttades till 21:a lönegraden, ville anstalten dock för närvarande begränsa sig till att hemställa om dylik ändring i lönegradsplaceringen för följande sju befattningar, vilkas uppflyttning anstalten ansett i främsta rummet påkallad, nämligen en byråsekreterarbefattning å administrativa byrån, en aktuariebefattning å försäkringsbyrån, en byråingenjörsbefattning å försäkringsbyrån, en byråsekreterarbefattning å andra skaderegleringsbyrån, en byråsekreterarbefattning å tredje skaderegleringsbyrån samt två byråsekreterarbefattningar å försäkringspliktsbyrån.

Riksförsäkringsanstalten föreslår härefter uppflyttning av tio kontorsskrivarbefattningar i lönegraden A 15 till förste kontorsskrivarbefattningar i lönegraden A 17. Anstalten anför härom i huvudsak följande:

I den för riksförsäkringsanstalten fastställda personalförteckningen finnas upptagna 15 befattningar som kontorsskrivare i lönegraden A 15. Därjämte finnas 6 extra ordinarie kontorsskrivare i 15:e lönegraden. Av de ordinarie befattningarna tillkommo 10 år 1935 och 5 år 1937. Anstalten har vid upprepade tillfällen hemställt om inrättande därjämte av kontorsskrivarbefattningar i 17:e lönegraden. Senast var en dylik framställning från anstaltens sida föremål för uttalanden i anledning av anstaltens skrivelse den 31 augusti 1934 angående avlöningsanslag för budgetåret 1935/36, vari anstalten föreslog inrättande av ett antal tjänster i dåvarande lönegraderna B 15 och B 17. Ytt randen avgåvos härvid av statskontoret samt allmänna civilförvaltningens lönenämnd.

Statskontoret anförde bland annat, att därest här avsedda befattningar med hänsyn till de säregna förhållandena inom riksförsäkringsanstalten skulle befinnas böra inrättas utan avvaktan på en mera allmän prövning av frågan om lämpligheten av ordinarie tjänster i dessa mellangrader, statskontoret beträffande anstaltens förslag i varje fall ville göra den erinringen, att samtliga föreslagna nya tjänster syntes böra tills vidare — under benämningen kontorsskrivare — hänföras till lönegraden B 15.

Allmänna civilförvaltningens lönenämnd ansåg sig med hänsyn till vad anstalten anfört som skäl för sin framställning icke böra göra någon annan erinran mot anstaltens förslag, än att samtliga befattningar i avvaktan på någon tids erfarenhet syntes böra uppföras i lönegraden B 15 under benämningen kontorsskrivare.

Vid behandlingen av riksförsäkringsanstaltens ifrågavarande förslag i 1935 års *statsverksproposition* anförde departementschefen, vilken föreslog inrättandet av 10 kontorsskrivarbefattningar hos anstalten, att dessa tjänster med hänsyn till vad statskontoret och lönenämnden anfört tills vidare borde hänföras till lönegraden B 15.

Numera vunnen erfarenhet har bestyrkt, att framträdande behov föreligger av ett antal befattningar i 17:e lönegraden. Det har visat sig, att vissa göromål av betydligt mer kvalificerad beskaffenhet än som normalt kan anses förenligt med placering i 15:e lönegraden med fördel kunna anförtrös vissa av anstaltens kontorsskrivare. Närmast äro dessa göromål jämförbara med dem som åvila förste amanuens hos anstalten. En uppflyttning av dessa kontorsskrivare till lönegraden A 17 måste således i betraktande av arbetsuppgifternas art anses väl motiverad. En dylik lönegradsplacering, vilken skulle vara ägnad att utgöra en jämförelsevis tillfredsställande slutplacering för tjänstemän av här ifrågavarande kategori, måste därjämte ur rekryteringssynpunkt anses synnerligen önskvärd.

I anslutning till vad anstalten sålunda anfört föreslår anstalten nu uppflyttning av tio av de femton kontorsskrivarna till förste kontorsskrivare i lönegraden A 17, nämligen två å första skaderegleringsbyrån, en å andra skaderegleringsbyrån, en å administrativa byrån, en å försäkringsmatematiska och statistiska byrån samt fem å försäkringsbyrån.

Riksförsäkringsanstalten föreslår vidare överförande till ordinarie stat av en befattning såsom expeditionsvakt i lönegraden Eo 7.

Anstalten framhåller, att det på grund av den stora omfattningen av anstaltens korrespondens — under år 1943 icke mindre än 491 539 inkommande och 593 065 utgående postförsändelser — sedan länge varit erforderligt med en särskild expedition inom anstalten för öppnande av den inkommande posten och kuvertering av den avgående. Som föreståndare för denna expedition fungerade en expeditionsvakt, vilken anstalten med hänsyn till de ansvarsfulla uppgifter, som åvilade honom, ansett sig böra förordna till befattningshavare i lönegraden Eo 7. Då emellertid enligt anstaltens mening någon som helst tvekan icke rådde om att befattningen såsom föreståndare för anstaltens postexpedition komme att erfordras jämväl för framtiden, hemställde anstalten, att ifrågavarande extra ordinarie befattning från och med nästa budgetår måtte utbytas mot en befattning såsom förste expeditionsvakt i lönegraden A 7.

Riksförsäkringsanstalten föreslår slutligen uppflyttning i lönegrad av ett större antal ordinarie och extra ordinarie biträdesbefattningar ävensom inrättande av två nya extra ordinarie biträdesbefattningar.

Såsom allmän motivering för de föreslagna åtgärderna anför anstalten, att det föreläge ett starkt behov av förbättring i fråga om anstaltens biträdesbefattningar. Särskilt framträdande vore det sedan gammalt föreliggande behovet av ytterligare befattningar i 7—11 lönegraderna. Anstalten framhåller, att hos anstalten för närvarande funnes ett mycket stort antal kvinnliga befattningshavare, vilkas lönegradsplacering icke motsvarade den kvalificerade beskaffenheten av de göromål, som blivit dem anförtrodda. Anstalten anser sig under nuvarande förhållanden dock icke böra ifrågasätta en omreglering redan nästkommande budgetår av samtliga dessa befattningshavares tjänsteställning utan begränsar sig till att föreslå ändrad lönegradsplacering för ett antal ordinarie och extra ordinarie biträdesbefattningar, beträffande vilka anstalten anser en snar förbättring särskilt påkallad, varjämte anstalten föreslår inrättande av ett par nya extra ordinarie kanslibiträdesbefattningar.

Riksförsäkringsanstaltens förslag innebär i fråga om de *ordinarie biträdesbefattningarna* följande:

Första skaderegleringsbyrån: 4 kanslibiträden i lönegraden A 7 uppflyttas till kontorister i lönegraden A 9.

Försäkringsmatematiska och statistiska byrån: 2 kontorsbiträden i lönegraden A 4 uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden A 7.

Byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden: 1 kontorsbiträde i lönegraden A 4 uppflyttas till kontorist i lönegraden A 9.

Försäkringsbyrån: 21 kontorsbiträden i lönegraden A 4 uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden A 7, 3 kanslibiträden i lönegraden A 7 uppflyttas till kontorister i lönegraden A 9, 1 kanslibiträde i lönegraden A 7 uppflyttas till kansliskrivare i lönegraden A 11 och 2 kontorister i lönegraden A 9 uppflyttas till kansliskrivare i lönegraden A 11.

Vid bifall till riksförsäkringsanstaltens förslag skulle antalet ordinarie biträdesbefattningar bli följande (antalet i gällande personalförteckning upptagna befattningar angives inom parentes), nämligen 12 (9) kansliskrivare i lönegraden A 11, 9 (3) kontorister i lönegraden A 9, 53 (38) kanslibiträden i lönegraden A 7 och 76 (100) kontorsbiträden i lönegraden A 4.

Vad beträffar de *extra ordinarie biträdesbefattningarna* innebär anstaltens förslag följande:

Andra skaderegleringsbyrån: 2 kanslibiträdestjänster i lönegraden Eo 7 nyinrättas.

Tredje skaderegleringsbyrån: 1 kanslibiträde i lönegraden Eo 7 uppflyttas till kontorist i lönegraden Eo 9 och 2 kontorsbiträden i lönegraden Eo 4 uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden Eo 7.

Riksförsäkringsanstalten har härefter övergått till en beräkning av utgifterna för nästa budgetår under de särskilda i avlöningsstaten förekommande anslagsposterna.

Beträffande anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän framlägger anstalten följande beräkningar.

Utgifterna under denna post hade för budgetåret 1943/44 uppgått till 1 081 236 kronor. Om hänsyn toges till den kostnadsökning, som kunde beräknas uppkomma på grund av löneklassuppflyttningar, syntes kostnaden för avlöningar till nuvarande ordinarie tjänstemän under nästa budgetår med utgångspunkt från nyss anförda belastningssiffra kunna beräknas till omkring 1 090 000 kronor. Vid bifall till anstaltens i det föregående framförda förslag om uppflyttning i lönegrad av ett antal ordinarie befattningar samt överflyttande till ordinarie stat av en extra ordinarie befattning som förste expeditivsvakt skulle härtill komma ett belopp i runt tal av 33 000 kronor.

De sammanlagda avlöningarna till ordinarie tjänstemän skulle sålunda kunna beräknas till (1 090 000 + 33 000) 1 123 000 kronor.

Vad angår anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslår riksförsäkringsanstalten under hänvisning till den allmänna löneutvecklingen en höjning till 1 200 kronor av den under anslagsposten upptagna delposten till ersättning för utförande av portvaktsgöromål till anstaltens värmeledningsskötare, vilken ersättning sedan budgetåret 1932/33 utgått med 900 kronor. I övrigt ifrågasätter anstalten icke någon ändring med avseende å de under ifrågavarande anslagspost upptagna delposterna. Anstalten har alltså beräknat medelsbehovet under anslagsposten för nästa budgetår till (37 400 + 300) 37 700 kronor.

Kostnaderna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ha av anstalten beräknats med utgångspunkt från medelsbehovet för avlöning av den hithörande personal, som redan funnes anställd hos anstalten vid tidpunkten för avlåtande av anstaltens här behandlade skrivelse. Rörande detta medelsbehov har anstalten anfört följande:

Avlöningskostnaderna för nuvarande extra ordinarie tjänstemän syntes kunna beräknas till omkring 1 263 000 kronor.

Utgifterna för avlöningar till extra tjänstemän utgjorde för närvarande i runt tal 176 500 kronor.

Med stöd av Kungl. Maj:ts medgivande den 15 juni 1944 hade å tredje skaderegleringsbyrån tills vidare till och med utgången av innevarande budgetår inrättats en arvodesbefattning, vars innehavare fullgjorde göromål som ankomme å förste byråsekreterare. Genom särskilt beslut av Kungl. Maj:t den 4 augusti 1944 hade arvodet till den av anstalten förordnade innehavaren fastställts till 11 832 kronor för år räknat. Ifrågavarande befattning komme att bli erforderlig även under nästa budgetår. Med hänsyn till att innehavaren av densamma vore ordinarie byråsekreterare i 21:a lönegraden samt i denna egenskap sedan den 1 april 1943 placerad i 24:e löneklassen, ville anstalten föreslå, att arvodet till denne från och med nästa budgetår bestämdes till belopp motsvarande den avlöning som skulle utgå till honom vid placering i 25:e löneklassen eller 12 478 kronor för år räknat ävensom att han finge åtnjuta semesterförmåner, motsvarande dem som tillkomme befattningshavare i 24:e lönegraden.

För tillfälliga tjänstemän hade under sistförflutna budgetår i avlöningar utbetalats 232 170 kronor. Motsvarande kostnader kunde för nästa budgetår beräknas till i runt tal 235 000 kronor.

Vidare erfordrades till vikariatsersättningar 12 000 kronor och till ackords- och övertid ersättningar 21 000 kronor.

I tjänstledighetsavdrag kunde beräknas avgå 40 000 kronor.

Kostnaderna för ifrågavarande ändamål ha alltså sammanlagt beräknats till (1 263 000 + 176 500 + 12 478 + 235 000 + 12 000 + 21 000 — 40 000) 1 679 978 kronor.

Anstalten framhåller vidare, att vid bifall till anstaltens i det föregående framlagda förslag om inrättande av vissa extra ordinarie befattningar samt uppflyttning i lönegrad av vissa andra dylika befattningar skulle tillkomma ytterligare ett belopp av 38 211 kronor.

Härutöver räknar anstalten med att det till följd av arbetsökningen komme att bli erforderligt att företaga ytterligare någon förstärkning av såväl amanuens- som biträdespersonalen. Sålunda avsåge anstalten att inom den närmaste tiden utöka försäkringsbyråns personal med ett par tjänstemän i amanuensgrad samt 7 å 8 kvinnliga biträden. Det syntes därjämte bliva erforderligt att bland annat anställa ett par kvalificerade befattningshavare å första skaderegleringsbyrån. För detta ändamål ävensom för oförutsedda utgifter syntes utöver ovan upptagna belopp få anslås 75 000 kronor.

De sammanlagda kostnaderna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ha i enlighet härmed av anstalten beräknats till (1 679 978 + 38 211 + 75 000) 1 793 189 kronor, vilket belopp avrundats till 1 793 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg föreslås av anstalten höjd från 351 600 kronor till 390 000 kronor.

Det totala medelsbehovet under ifrågavarande anslag har riksförsäkringsanstalten alltså för nästa budgetår beräknat till (1 123 000 + 37 700 + 1 793 000 + 390 000) 3 343 700 kronor.

I ärendet ha utlåtanden avgivits av statskontoret och allmänna lönenämnden.

Statskontoret framhåller, att organisationsundersökningarna inom riksförsäkringsanstalten ännu icke blivit slutförda. Härtill komme, att socialvårdskommittén övervägde frågan om samordnande av den sociala olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen. Redan i betraktande härav syntes det statskontoret mindre lämpligt att skrida till en så omfattande prövning av personalens löneställning, som anstalten nu föreslagit. Statskontoret ville i detta sammanhang erinra, att statens organisationsnämnd förordat (se proposition nr 225/1944 s. 28), att den av besparingsberedningen väckta frågan om inrättande av en kontorschefsbefattning i verket upptoges till prövning. Åt en sådan kontorschef borde enligt nämndens mening lämnas i uppdrag att dels genomföra de av beredningen föreslagna åtgärderna i fråga om det expeditionella arbetet å första skaderegleringsbyrån och övriga byråer, dels även fullfölja undersökningarna beträffande det kvalificerade arbetet inom hela anstalten. Först efter en sådan genomgång kunde personalbehovet bedömas. Sedan riksförsäkringsanstalten nu upptagit detta spörsmål till närmare övervägande, ville statskontoret, med hänsyn till vad anstalten anfört beträffande behovet av en förstärkning av administrativa byråns personal med en i organisatoriska frågor speciellt utbildad tjänsteman, icke motsätta sig inrättandet

för detta ändamål av en befattning som förste byråsekreterare i lönegraden Eo 24. Vid bifall därtill syntes i övrigt föreslagna ändringar av personalens löneställning böra, såvitt ej särskilda skäl föreläge, anstå till dess närmare klarhet vunnits angående anstaltens blivande organisation.

Statskontoret anför vidare, att frågan, i vilken mån förestående reformer på socialvårdens område komme att påverka byråorganisationen inom riksförsäkringsanstalten — ett spörsmål, som dock undandroge sig statskontorets bedömande — icke syntes böra lämnas obeaktad, därest frågan om uppflyttande av icke mindre än tre byrådirektörer till byråchefes tjänsteställning bleve föremål för prövning vid 1945 års riksdag.

Förslaget om uppflyttning av sju befattningar i lönegraden Eo 20 till lönegraden Eo 21 har statskontoret på av riksförsäkringsanstalten anförda skäl icke velat motsätta sig.

Däremot har statskontoret avstyrkt den föreslagna uppflyttningen av vissa kontorsskrivarbefattningar i lönegraden A 15 till lönegraden A 17. Statskontoret erinrar, att dessa tjänster enligt beslut vid 1935 års riksdag inrättats som sluttjänster för här avsedda befattningshavare, vilka närmast motsvarade kontorsskrivarna vid de affärsdrivande verken. Redan vid inrättandet av dessa tjänster hade ämbetsverket framhållit, att frågan härom bort upptagas först i samband med liknande spörsmål för andra verk inom den centrala statsförvaltningen. I ännu högre grad måste betänkligheter möta mot att uppflytta vissa av dessa tjänster i 17:e lönegraden med hänsyn till konsekvenserna inom andra förvaltningsgrenar, icke minst för kommunikationsverkens vidkommande, där samtliga kontorsskrivare vore placerade i 15:e lönegraden.

Statskontoret har icke heller ansett sig kunna biträda den av riksförsäkringsanstalten föreslagna höjningen av ersättningen till anstaltens värmeledningsskötare för utförande av portvaktsgöromål. Enligt ämbetsverkets mening borde, därest arvoden av hithörande slag befunnas böra höjas på grund av den allmänna prisutvecklingen, detta ske efter enhetliga regler för samtliga dylika arvoden.

Statskontoret har slutligen icke heller ansett sig kunna tillstyrka riksförsäkringsanstaltens förslag om höjning av arvodet samt utvidgade semesterförmåner för den arvodesbefattning å tredje skaderegleringsbyrån, vars innehavare fullgör göromål, som ankomma å förste byråsekreterare.

Allmänna lönenämnden framhåller inledningsvis, att det vid bedömandet av riksförsäkringsanstaltens framställning borde beaktas, att omfattningen av anstaltens arbetsbörda stigit betydligt under de senare åren. Ehuru denna stegring i viss utsträckning torde vara att tillskriva omständigheter av mera krisbetonad karaktär, syntes den dock i väsentlig mån vara av bestående natur, exempelvis i de delar den vore föranledd av att anstalten erhållit nya, av krisförhållandena icke betingade arbetsuppgifter eller av att redan förefintliga arbetsuppgifter genom vissa författningsändringar blivit mera betungande ur förvaltningsmässig synpunkt. Med hänsyn därtill funne lönenämnden för sin del starka skäl tala för att prövningen av de av riksförsäkrings-

anstalten nu framlagda förslagen icke undanskötes i avvaktan på resultatet av en kommande utredning. Betänkligheter däremot syntes så mycket mindre behöva möta, som anstaltens framställning i fråga om de ordinarie befattningarna i stort sett hölle sig inom ramen för anstaltens förslag för budgetåret 1937/38, vilket upprättades med utgångspunkt från anstaltens dåvarande arbetsbörda.

Lönenämnden, som därefter övergått till att behandla riks försäkringsanstaltens förslag till löneställning för olika befattningar, har beträffande förslaget om utbyte av tre befattningar som ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 mot tre byråchefstjänster i lönegraden A 30 anfört bland annat följande:

Då frågan om en förändring av riks försäkringsanstaltens byråindelning för närvarande icke synes vara aktuell och då innehavarna av de tre befattningarna såsom ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 i verkligheten tjänstgöra såsom chefer, envar för sin byrå, anser sig lönenämnden böra tillstyrka deras uppflyttning till byråchefsgraden. Eftersom frågan om dessa befattningshavares lönegradsplacering icke heller torde ha något samband med av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga i deras betänkande del II behandlade spörsmål av principiell natur, synes i och för sig hinder icke möta mot att en dylik uppflyttning kommer till stånd, oavsett huruvida av de sakkunniga framlagda förslag beträffande byråchef- och rådstjänster m. m. komma att föreläggas 1945 års riksdag eller icke. Lönenämnden anser sig dock böra begränsa sig till att föreslå inrättande av tre extra ordinarie byråchefsbefattningar i lönegraden Eo 30. Vid bifall härtill böra motsvarande byrådirektörstjänster hållas vakanta.

Förslaget om inrättande av en byråingenjörsbefattning i lönegraden Eo 21 å arbetarskyddsbyrån har icke föranlett någon erinran från lönenämndens sida.

Lönenämnden har vidare tillstyrkt inrättandet av en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 24 å administrativa byrån.

Vad angår förslaget om inrättande av en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 24 och en byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 21 å andra skaderegleringsbyråns avdelning för statens arbetare framhåller lönenämnden, att ett bifall till detta förslag skulle innebära en icke obetydlig ökning av den för arbetsledning och behandling av mera kvalificerade ärenden avsedda personalen inom avdelningen. Med hänsyn emellertid till den ökning av avdelningens arbetsuppgifter, som redan inträtt och som ytterligare syntes vara att emotse, och då de för befattningshavarna i fråga avsedda arbetsuppgifterna i och för sig syntes motivera för dem föreslagna löneställningar, har lönenämnden ansett sig icke böra framställa någon erinran mot anstaltens berörda förslag.

Beträffande riks försäkringsanstaltens hemställan om uppflyttning av två aktuariefattningar i lönegraden A 21 å försäkringsbyrån till förste aktuariefattningar i lönegraden A 24 har lönenämnden anfört följande:

Lönenämnden vill erinra, att anstalten i sin skrivelse angående avlöningsanslag för budgetåret 1937/38 föreslog inrättande av dels en förste aktuariefattning i lönegraden B 26, vars innehavare skulle tjänstgöra såsom chef för

såväl försäkringssektionen som debiteringssektionen inom försäkringsbyråns försäkringsavdelning, dels ock en förste aktuarietjänst i lönegraden B 24. Innehavaren av den senare befattningen skulle vara föreståndare för debiteringssektionen, under det att den omedelbara ledningen av arbetet inom försäkringssektionen skulle utövas av förste aktuarien i lönegraden B 26. I utlåtande över anstaltens förslag framhöll allmänna civilförvaltningens lönenämnd, att det syntes lämpligare, att vardera sektionen ställdes under ledning av en förste aktuarie i lönegraden B 24, vilken borde vara direkt underställd byråchefen.

Allmänna lönenämnden kan icke tillstyrka nu föreliggande förslag om uppflyttning av föreståndaren för debiteringssektionen till förste aktuarie i lönegraden A 24 under annan förutsättning, än att han kommer att erhålla den ställning i organisatoriskt avseende, som sålunda tidigare förordats. Framhållas må, att en förste aktuarie i lönegraden A 24 för närvarande tjänstgör såsom chef för såväl försäkringssektionen (numera benämnd korrespondenssektionen) som debiteringssektionen.

Den föreslagna uppflyttningen av den aktuarie, som förestår registreringssektionen inom försäkringsbyråns registreringsavdelning, till förste aktuarie i A 24 finner sig lönenämnden böra tillstyrka.

Vad angår den föreslagna uppflyttningen av två byråingenjörer i lönegraderna A 21 respektive Eo 21 å försäkringsbyrån till förste byråingenjörer i lönegraderna A 24 respektive Eo 24 har allmänna lönenämnden ansett, att sådana speciella krav på icke blott tekniskt kunnande utan även vissa insikter i medicinska frågor måste ställas på innehavaren av den extra ordinarie befattningen, att dess placering i lönegraden Eo 24 syntes väl motiverad, varför nämnden tillstyrkt vad anstalten i fråga om denna tjänst föreslagit. Däremot har lönenämnden funnit övertygande skäl knappast vara anförda för en motsvarande höjning av den ordinarie byråingenjörstjänsten.

Lönenämnden har vidare tillstyrkt riks-försäkringsanstaltens förslag om uppflyttning av sju befattningar i lönegraden Eo 20 till lönegraden Eo 21.

Beträffande anstaltens hemställan om uppflyttning av tio befattningar som kontorsskrivare i lönegraden A 15 till förste kontorsskrivartjänster i lönegraden A 17 har lönenämnden anfört bland annat följande:

Allmänna lönenämnden har icke någon principiell erinran att göra mot inrättande av ordinarie befattningar i 17:e lönegraden vid anstalten. Erinras må i detta sammanhang, att de ordinarie landskanslisterna och landskontoristerna numera äro hänfödda till denna lönegrad. Den redogörelse, som riks-försäkringsanstalten lämnat för arbetsuppgifterna för de befattningshavare, vilka nu skulle komma i fråga för uppflyttning från kontorsskrivare till förste kontorsskrivare, synes även ge vid handen att skäl föreligga för en förbättring av deras löneställning. Särskilt synes så vara förhållandet med de tre till uppflyttning föreslagna kontorsskrivarna å första skaderegleringsbyrån samt försäkringsmatematiska och statistiska byrån. Vid en mera ingående granskning av vederbörande åliggande arbetsuppgifter torde dock ytterligare några dylika särskilt kvalificerade befattningar kunna avskiljas från de övriga. Med hänsyn jämväl till att en lämplig avvägning mellan antalet befattningar i 15:e och 17:e lönegraderna bör åstadkommas, anser sig lönenämnden därför böra tillstyrka, att av nu förefintliga 15 kontorsskrivarbefattningar 6 utbytas mot förste kontorsskrivartjänster i lönegraden A 17.

Lönenämnden har vidare tillstyrkt överförande till ordinarie stat av den förste expeditionsvakt i lönegraden Eo 7, som tjänstgör såsom föreståndare för riksförsäkringsanstaltens postexpedition. Lönenämnden har emellertid ifrågasatt, om icke med hänsyn till arbetsuppgifternas art en något högre löneställning och jämväl en annan tjänstebefattning vore påkallad för denna befattning.

Vad angår biträdesbefattningarna framhåller lönenämnden bland annat, att ett genomförande av riksförsäkringsanstaltens förslag i fråga om de ordinarie befattningarna icke syntes medföra risk för att beståndet av dylika befattningar i de olika lönegraderna bleve större än vad som komme att erfordras under den tid, som nu kunde överskådas. Av försiktighetsskäl skulle dock enligt lönenämndens mening måhända en ökning av antalet kontorsbiträden i lönegraden A 4 och en motsvarande minskning av antalet kanslibiträden i lönegraden A 7 kunna ifrågasättas.

Beträffande de särskilda befattningarna har lönenämnden framhållit bland annat, att tvekan syntes kunna råda, om en uppflyttning av en kontoristbefattning å försäkringsbyråns premiesättningsavdelning till kansliskrivartjänst vore påkallad. Lönenämnden har icke heller ansett tillräckliga skäl föreligga för den föreslagna uppflyttningen av ett extra ordinarie kanslibitråde till kontorist i lönegraden Eo 9 och två extra ordinarie kontorsbiträden till kanslibiträden i lönegraden Eo 7, samtliga å tredje skaderegleringsbyrån. Lönenämnden framhåller, att försiktighet syntes böra iakttagas beträffande befattningar å ifrågavarande byrå, eftersom ökningen av arbetsuppgifterna å denna byrå berodde av de nu rådande särskilda förhållandena i större utsträckning än å andra byråer. Slutligen har lönenämnden ansett skälig förbättring av löneställningen för det kontorsbiträde å byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden, vilket av riksförsäkringsanstalten föreslagits uppflyttat till kontorist, kunna åstadkommas genom att vederbörande antoges till extra ordinarie befattningshavare i 7:e lönegraden.

Vad angår riksförsäkringsanstaltens förslag om höjning av arvodet till anstaltens värmeledningsskötare för utförande av portvaktsgöromål framhåller lönenämnden, att ifrågavarande ersättning hade karaktären av bisysslearvode och borde höjas endast om och i den mån så skedde med andra arvoden av detta slag.

Lönenämnden har slutligen funnit det otillfredsställande, att den byråsekreterare, som innehade den från och med den 1 juli 1944 inrättade arvodesbefattningen å tredje skaderegleringsbyrån, under tiden för förordnandet icke komme i åtnjutande av någon löneökning, och på grund härav ansett, att ifrågavarande befattningshavare borde förordnas att mot vikariatslön fullgöra göromål, som eljest ankomme på förste byråsekreterare i lönegraden A 24.

I en den 24 januari 1945 dagtecknad skrift har vidare *riksförsäkringsanstaltens personalförening* hemställt, att de i riksförsäkringsanstaltens skrivelse den 29 augusti 1944 framlagda förslagen måtte läggas till grund för Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avlöningsanslag till anstalten för nästa budgetår.

Vid anmälan i propositionen nr 266/1937 av riks försäkringsanstaltens framställning angående avlöningsanslag för budgetåret 1937/38 förklarade jag mig vara av den uppfattningen, att en allmän undersökning av anstaltens organisation och personalbehov borde äga rum samt att det icke syntes lämpligt att vidtaga några mera vittgående förändringar med avseende å anstaltens personal, innan en sådan undersökning verkställts. Jag ansåg mig därför i huvudsak böra bortse från de omfattande förslag om inrättande av ordinarie tjänster m. m., vilka framlagts av anstalten i dess förenämnda framställning. Den sålunda avsedda undersökningen har emellertid ännu icke kommit till stånd. Enligt vad jag framhöll i 1940 års statsverksproposition borde den planerade översynen icke verkställas under dåvarande förhållanden utan borde med densamma tills vidare anstå. Emellertid har riks försäkringsanstaltens organisation sedermera blivit föremål för en omfattande undersökning genom besparingsberedningens försorg. En redovisning för beredningens undersökningar har lämnats i ett den 19 december 1942 överlämnat förslag, för vars huvudsakliga innehåll redogjorts i propositionen nr 225/1944. Syftet med den av mig i propositionen nr 266/1937 avsedda allmänna översynen har, såvitt avser befattningar i lägre lönegrad, i stort sett tillgodosetts genom de av besparingsberedningen sålunda verkställda undersökningarna och anledning till någon ytterligare allmän granskning i dessa hänseenden av anstaltens organisation och personalbehov synes mig därför för närvarande icke föreligga. Vad angår de kvalitativt mera krävande befattningarna är jag av den bestämda uppfattningen, att utsikter saknas att genom organisatoriska åtgärder få till stånd förenklingar, för vilkas genomförande de av anstalten nu framförda förslagen skulle utgöra ett hinder. Med hänsyn härtill synas betänkligheter icke möta mot att till saklig prövning upptaga de av riks försäkringsanstalten i dess nu föreliggande skrivelse framlagda förslagen om inrättande av nya tjänster samt uppflyttning i lönegrad av olika befattningar. Mot tanken på ett avvisande av en sådan saklig prövning talar starkt den omständigheten att anstaltens förslag i stor utsträckning innebära ett upprepande av framställningar, som anstalten gjorde redan för åtta å tio år sedan, och att en fortsatt underlåtenhet att pröva rättmätigheten av de framställda anspråken knappast ter sig skälig.

Vid ställningstagande till anstaltens förslag böra emellertid två särskilda synpunkter beaktas.

För det första bör, såsom anstalten själv framhållit och statskontoret ytterligare understrukt, hänsyn tagas till de konsekvenser, som det av socialvårds-kommittén nyligen framlagda förslaget om samordnande av den sociala olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen kan komma att medföra med avseende å anstaltens organisation och personalbehov. Såsom närmare framgår av kommitténs i april 1944 avgivna betänkande med förslag till lag om allmän sjukförsäkring har kommittén diskussionsvis förordat att, sedan den nya sjukförsäkringsorganisationen någon tid varit i verksamhet, å sjukkassorna skulle överflyttas uppgiften att utbetala sjukhjälp i anledning av olycksfall i arbete under viss kortare tid efter olycksfallets inträffande. Vid genomförande av en sådan

anordning skulle riks försäkringsanstalten befrias från ett stort antal skadefall, vilket, såsom anstalten framhåller, kan antagas inverka minskande på personalbehovet å anstaltens första skaderegleringsbyrå. Anstalten påpekar emellertid samtidigt, att å andra sidan ett realiserande av den förordade samordningen skulle medföra ökat personalbehov för försäkringsbyrån. Ehuru relativt lång tid kan beräknas förflyta, innan samordningen mellan olycksfalls- och sjukförsäkringen kan bliva genomförd i praktiken, synes mig försiktigheten dock bjuda att första skaderegleringsbyrån lämnas utanför de nu ifrågasatta löneregleringarna.

För det andra bör beaktas, att det även vid detta års riksdag funnits påkallat att iakttaga återhållsamhet i fråga om förverkligandet av föreliggande löneregleringsförslag. Med hänsyn härtill har jag funnit mig böra tillämpa en strängare bedömningsgrund i fråga om tjänsteuppflyttningar än den som synes ha varit vägledande för anstalten vid uppgörandet av dess förslag.

Jag övergår härefter till att behandla anstaltens förslag beträffande de enskilda befattningarna.

Vad först beträffar frågan rörande ombildning av de tre befattningarna såsom ledamot och byrådirektör till byråchefsbefattningar har jag av den utredning, som i ämnet förebragts av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga i deras år 1942 avgivna betänkande rörande byråchef- och rådstjänster m. m., kommit till den uppfattningen att de arbetsuppgifter, som åvila innehavarna av ifrågavarande tre befattningar, måste betraktas såsom fullt likvärdiga med dem, vilka i allmänhet fullgöras av byråcheferna i de centrala ämbetsverken. Med hänsyn härtill synes mig en ombildning av nämnda befattningar nu böra komma till stånd. Såsom allmänna lönenämnden påpekat, torde frågan om dessa tre befattningshavares lönegradsplacering icke ha något samband med de i förenämnda betänkande behandlade spörsmålen av principiell natur. Förevarande fråga synes överhuvud intaga sådan särställning i förhållande till de ännu icke behandlade förslagen av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga, att hinder icke bör möta att upptaga densamma till separat behandling. Jag förordar alltså, att de tre befattningarna såsom ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 från och med nästa budgetår ombildas till byråchefstjänster, därvid jag dock i likhet med allmänna lönenämnden begränsar mig till att föreslå, att byråchefstjänsterna tills vidare placeras i lönegraden Eo 30. I samband härmed torde befattningarna såsom byrådirektör och ledamot böra överföras till övergångsstat.

Vad härefter angår anstaltens förslag om inrättande av en byråingenjörsbefattning i lönegraden Eo 21 å arbetarskyddsbyrån för handläggning av ärenden jämlikt 6 a § arbetarskyddslagen framgår visserligen av vad anstalten anfört, att antalet ärenden enligt nämnda lagrum undergått en väsentlig ökning. Då emellertid ännu någon tids erfarenhet rörande personalbehovet synes böra avvaktas, anser jag mig icke nu kunna tillstyrka, att byrån tillföres ytterligare arbetskraft för handläggning av nämnda ärenden utöver den från och med innevarande budgetår inrättade befattningen såsom byrådirektör i lönegraden Eo 28.

Däremot synas mig övertygande skäl anförda för inrättande av den av anstalten föreslagna förste byråsekreterarbefattningen i lönegraden Eo 24 å administrativa byrån. Av vad anstalten anfört framgår, att byråchefen å nämnda byrå är i starkt behov av sekreterarbiträde vid handläggningen av de administrativa ärendena. Redan med hänsyn härtill anser jag i likhet med anstalten påkallat, att byrån tillföres en befattningshavare i förste byråsekreterares ställning. Vidare är att märka, att byråchefen på grund av den omfattande arbetsbördan icke varit i tillfälle att annat än i mera begränsad omfattning till behandling upptaga de till hans byrå hörande ärendena angående anstaltens organisation. Med anledning härav föreslog besparingsberedningen, att hos anstalten skulle inrättas en särskild kontorschefsbeftattning, vars innehavare skulle i första hand ägna sig åt frågor rörande anstaltens organisation och personal. Anstalten har nu till närmare övervägande upptagit denna fråga men därvid icke ansett sig böra föreslå inrättande av en särskild befattning för handläggning av nyssnämnda ärenden utan i stället ansett behandlingen av dessa frågor lämpligen böra förenas med den av anstalten föreslagna förste byråsekreterarbefattningen i lönegraden Eo 24. Ehuru jag icke kunnat undgå att hysa en viss tvekan om lämpligheten av en sådan förening — jag vill erinra om att besparingsberedningen framhållit, att riksförsäkringsanstalten vore av den storleksordningen, att en tjänsteman borde helt avdelas för de organisatoriska frågorna — anser jag mig likväl böra godtaga den av anstalten nu föreslagna lösningen av kontorschefsfrågan.

Under hänvisning till den ökning av arbetsbördan, som inträtt å andra skaderegleringsbyråns avdelning för statens arbetare, har anstalten vidare föreslagit inrättande å nämnda avdelning av dels en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 24, dels ock en byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 21. Såsom framgår av vad anstalten anfört, har anstalten redan nödgats vidtaga en provisorisk anordning för förstärkning av personalen å denna avdelning, i det anstalten till avdelningen överflyttat en av de båda förste byråsekreterarna å byråns livränteavdelning och samtidigt meddelat förordnande för en tjänsteman att å livränteavdelningen fullgöra göromål, som eljest ankomma å förste byråsekreterare. Av vad anstalten anfört finner jag tydligt, att en förstärkning av den kvalificerade personalen å avdelningen för statens arbetare är erforderlig. Denna förstärkning synes dock böra begränsas till en förste byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 24. Samtidigt som jag alltså tillstyrker, att en sådan befattning nu inrättas å avdelningen, förutsätter jag, att den från livränteavdelningen provisoriskt överförde förste byråsekreteraren återgår till denna avdelning samt att det av anstalten meddelade förordnandet för en tjänsteman att å sistnämnda avdelning fullgöra göromål som eljest ankomma å förste byråsekreterare upphör.

Vad härefter angår försäkringsbyrån har riksförsäkringsanstalten föreslagit uppflyttning av dels två byråingenjörsbefattningar i lönegraderna A 21 respektive Eo 21 till förste byråingenjörsbefattningar i lönegraderna A 24 respektive Eo 24, dels ock två aktuariebefattningar i lönegraden A 21 till förste aktuariebefattningar i lönegraden A 24. Anstaltens förslag beträffande den extra ordi-

narie byråingenjörstjänsten kan jag biträda. Jag tillstyrker alltså uppflyttning av densamma till förste byråingenjörstjänst i lönegraden Eo 24. Där emot finner jag mig för närvarande nödsakad avstyrka den föreslagna uppflyttningen av den ordinarie byråingenjörstjänsten och de båda aktuariebefattningarna till högre lönegrad.

Anstalten har vidare föreslagit, att sju av de sexton befattningar i lönegraden Eo 20, som för närvarande finnas inrättade hos anstalten, måtte uppflyttas till lönegraden Eo 21. Då, som anstalten framhållit, de göromål som utföras av innehavarna av nämnda befattningar i kvalitativt avseende icke skilja sig från dem, som åligga befattningshavare i 21:a lönegraden, vill jag tillstyrka anstaltens ifrågavarande förslag. Vid bifall härtill tillkomma i anstaltens personalförteckning för nästa budgetår följande befattningar i lönegraden Eo 21, nämligen en aktuarie, en byråingenjör och fem byråsekreterare.

Anstaltens hemställan om uppflyttning av tio kontorsskrivare i lönegraden A 15 till förste kontorsskrivare i lönegraden A 17 innebär, att det övervägande flertalet av de ordinarie kontorsskrivarbefattningarna inom anstalten skulle omändras till förste kontorsskrivarbefattningar. Ett sådant förslag synes mig alltför vittgående, bland annat enär det är ägnat att leda till den uppfattningen, att 17:e lönegraden utgjorde det normala löneläget för kontorsskrivarna. Vid genomgång av de till uppflyttning föreslagna kontorsskrivarnas arbetsuppgifter har jag emellertid funnit, att tre av dem — en å administrativa byrån, en å försäkringsmatematiska och statistiska byrån samt en å försäkringsbyråns försäkringsavdelning — ha uppgifter av den kvalitativa art, att de böra — enligt de grunder som förut angivits skola tillämpas i fråga om det föreliggande förslaget — framför de övriga ifrågakomma till uppflyttning. Då en uppflyttning av endast dessa tre befattningar icke torde behöva medföra några prejudicerande verkningar, vill jag tillstyrka, att tre förste kontorsskrivarbefattningar i lönegraden A 17 inrättas och antalet ordinarie kontorsskrivare minskas i motsvarande mån. Vid bifall härtill torde bestämmelserna i cirkulären den 5 juni 1942 (nr 362) och den 30 juni 1943 (nr 580) i tillämpliga delar få gälla.

Då arbetsuppgifterna för den förste expeditionsvakt i lönegraden Eo 7, som förestår anstaltens postexpedition, uppenbarligen äro av stadigvarande art, finner jag mig icke böra göra någon erinran mot anstaltens förslag om befattningens överförande till ordinarie stat. Jag tillstyrker alltså, att å anstaltens personalförteckning upptages ytterligare en befattning som förste expeditionsvakt i lönegraden A 7.

Vad beträffar biträdespersonalen vill jag icke bestrida, att behov kan föreligga av förbättrad löneställning för flertalet av de befattningshavare, vilkas lönefråga nu upptagits av anstalten. Dock anser jag mig med hänsyn till de bedömningsgrunder som jag angivit skola tillämpas i fråga om anstaltens förslag icke kunna tillstyrka uppflyttning i lönegrad av biträdestjänster i den omfattning anstalten föreslagit. Då vidare, vad beträffar anstaltens förslag i fråga om de ordinarie biträdestjänsterna, en uppflyttning till högre ordinarie lönegrad skulle kunna medföra ett föregripande av resultatet av 1944

års personalutrednings arbete, har jag i de fall, där uppflyttning ansetts böra ifrågakomma, icke funnit mig kunna tillstyrka uppflyttning till högre *ordinarie* lönegrad utan ansett mig böra begränsa mig till att föreslå placering i motsvarande *extra ordinarie* lönegrad. Jag tillstyrker således uppflyttning av 2 kontoristtjänster i lönegraden A 9 (å försäkringsbyråns premiesättningsavdelning och å dess registeravdelning) till kansliskrivartjänster i lönegraden Eo 11, av 1 kanslibiträdestjänst i lönegraden A 7 (å försäkringsbyråns tekniska avdelning) till kontoristtjänst i lönegraden Eo 9 samt av 12 kontorsbiträdestjänster i lönegraden A 4 (därav 2 å försäkringsmatematiska och statistiska byrån, 1 å byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden och de övriga å försäkringsbyrån, nämligen 1 å försäkringsavdelningens korrespondenssektion, 4 å nämnda avdelnings debiteringssektion, 1 å premiesättningsavdelningen och 3 å registeravdelningens debiteringssektion) till kanslibiträdestjänster i lönegraden Eo 7. De ordinarie tjänster, som sålunda föreslagits uppflyttade till högre *extra ordinarie* befattningar, böra kvarstå å ordinarie stat i anstaltens personalförteckning men böra icke uppehållas. Vidkommande anstaltens förslag i fråga om de *extra ordinarie* biträdestjänsterna tillstyrker jag, att 2 kontorsbiträden i lönegraden Eo 4 å tredje skaderegleringsbyrån uppflyttas till kanslibiträden i lönegraden Eo 7, varemot tillräcklig anledning icke synes mig föreligga att uppflytta en nu såsom kanslibiträde i lönegraden Eo 7 å samma byrå placerad befattning i högre lönegrad. Behovet av ökad biträdespersonal å andra skaderegleringsbyrån finner jag styrkt. Förstärkningen av byråns biträdestjänster, av anstalten föreslagen till 2 kanslibiträden i lönegraden Eo 7, synes mig dock bliva tillgodosedd genom att allenast det ena biträdet (å livränteavdelningen) placeras i lönegraden Eo 7, medan det andra biträdet, vars göromål ej synas bliva av lika kvalificerad art, placeras i lönegraden Eo 4.

Enligt vad jag inhämtat kommer den i anstaltens personalförteckning å övergångsstat upptagne materialförvaltaren att avgå från tjänsten med utgången av mars 1945. Med anledning härav bör denna befattning från och med nästa budgetår uteslutas ur personalförteckningen. Därvid bör även den till förteckningen fogade anmärkningen utgå.

Å tredje skaderegleringsbyrån finnes sedan den 1 juli 1944 inrättad en arvodesbefattning, vars innehavare fullgör göromål som ankomma å förste byråsekreterare. I propositionen nr 225/1944, vari förslag framlades om inrättande av nämnda befattning, föreslogs arvodet till befattningens innehavare till 10 600 kronor för år. I skrivelse nr 342/1944 framhöll emellertid riksdagen, som i och för sig icke hade något att erinra mot det föreslagna arvodesbeloppet, att, därest en tjänsteman i 21:a lönegraden vid anstalten förordnades till innehavare av befattningen, Kungl. Maj:t skulle vara oförhindrad att bestämma arvodet till det högre belopp, som kunde erfordras för att tjänstemannen icke genom förordnandet skulle lida minskning i sina löneförmåner. Med anledning härav föreskrev Kungl. Maj:t, sedan anstalten anmält, att anstalten till innehavare av befattningen förordnat en ordinarie byråsekreterare i 21:a lönegraden, placerad i 24:e löneklassen, att arvodet till

denne under den tid han innehade befattningen skulle utgå med ett belopp, motsvarande lön i nyssnämnda löneklass jämte rörligt tillägg och kristillägg därå eller i avrundat belopp 11 832 kronor för år. I likhet med riks försäkringsanstalten utgår jag från att en tillfällig förstärkning av de kvalificerade arbetskrafterna å tredje skaderegleringsbyrån med en befattningshavare i förste byråsekreterares ställning kommer att vara erforderlig även under nästa budgetår. Då det emellertid synes mindre tillfredsställande, att den befattningshavare, som förordnas att fullgöra förste byråsekreterargöromål, icke under förordnandet kommer i åtnjutande av någon löneökning, vill jag förorda, att i stället för den under innevarande budgetår inrättade arvodesbefattningen må, på sätt allmänna lönenämnden föreslagit, under nästa budgetår å byrån tillfälligt förordnas en befattningshavare att mot vikariatslön fullgöra göromål, som eljest ankomma på förste byråsekreterare i lönegraden A 24.

Jag övergår härefter till en beräkning av de olika posterna i riks försäkringsanstaltens avlöningsstat för nästa budgetår.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde böra uppskattas med utgångspunkt från belastningssiffran för det sistförflutna budgetåret, i runt tal 1 081 000 kronor. Till denna summa torde få läggas de beräknade merkostnader, som uppkomma vid bifall till vad jag ovan förordat rörande uppflyttning av tre kontorsskrivarbefattningar till förste kontorsskrivartjänster samt överflyttning av en extra ordinarie förste expeditionsvaktsbefattning till ordinarie stat, eller i runt tal 5 500 kronor. Å andra sidan minskas vid bifall till vad jag föreslagit rörande ombildning av de tre befattningarna som ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 till byråchefsbefattningar i lönegraden Eo 30 samt uppflyttning av ett antal ordinarie biträdestjänster till högre extra ordinarie befattningar medelsbehovet under nu ifrågavarande anslagspost med sammanlagt omkring 80 500 kronor. Posten torde alltså kunna uppskattas till $(1\,081\,000 + 5\,500 - 80\,500)$ 1 006 000 kronor.

Vad beträffar riks försäkringsanstaltens förslag om höjning med 300 kronor till 1 200 kronor av det från anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, utgående arvodet till anstaltens värmeledningsskötare för utförande av portvaktsgöromål får jag erinra om att ifrågavarande ersättning, såsom allmänna lönenämnden påpekat, har karaktären av bisysslearvode. Såsom framgår av vad chefen för finansdepartementet anfört vid anmälan i årets statsverksproposition av för flera huvudtitlar gemensamma frågor, ha arvoden av detta slag ansetts böra lämnas oförändrade vid den uppräknig av vissa arvoden, som föreslagits skola ske från och med nästa budgetår. Med hänsyn härtill torde nu ifrågavarande ersättning böra bibehållas vid oförändrat belopp eller 900 kronor. Förevarande anslagspost kan på grund härav upptagas till samma belopp som under innevarande budgetår eller 37 400 kronor.

Vidkommande anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal erbjuder uppskattningen härav vissa vanskligheter. Posten är i

gällande avlöningsstat upptagen till 1 382 000 kronor. Såsom framgår av vad jag anför i det följande under punkten 3:o) beräknas emellertid detta belopp icke bliva tillfyllest för täckande av avlöningskostnaderna under innevarande budgetår för den hos anstalten anställda icke-ordinarie personalen, varför jag ansett mig böra tillstyrka, att riksdagens medgivande inhämtas att för sagda budgetår överskrida anslagsposten med 180 000 kronor. De sammanlagda utgifterna under posten under löpande budgetår ha alltså beräknats till (1 382 000 + 180 000) 1 562 000 kronor. Huruvida man även under nästa budgetår har att räkna med kostnader för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal av den storleksordning, som sålunda ansetts erforderlig under löpande budgetår, låter sig för närvarande icke med säkerhet bedöma. Frågan härom är i väsentlig grad beroende av den omfattning anstaltens verksamhet kommer att få under nästa budgetår. Av de av anstalten lämnade statistiska uppgifterna för de tre senaste åren framgår, att den starka successiva ökning i anstaltens arbetsbörda, som ägt rum under senare åren, nu avstannat. Med hänsyn härtill och till osäkerheten i de faktorer, som äro bestämmande för omfattningen av anstaltens arbetsbörda, synes till grund för beräkningen av nu ifrågakommande anslagspost för nästa budgetår kunna läggas ett belopp, understigande de för innevarande budgetår beräknade kostnaderna under posten. Jag förordar, att det belopp, som alltså tages till utgångspunkt för beräkningen av postens storlek, bestämmes till 1 475 000 kronor. Härvid har jag jämväl räknat med att ett fortsatt genomförande av de av besparingsberedningen framlagda förslagen till rationaliseringsåtgärder i fråga om anstaltens kontorsorganisation skall komma att medföra viss minskning i kostnaderna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Till sistnämnda belopp, 1 475 000 kronor, böra emellertid läggas de merkostnader, som uppkomma vid bifall till vad jag i det föregående förordat om inrättande av nya extra ordinarie befattningar samt uppflyttning i högre lönegrad av extra ordinarie tjänster. Dessa merkostnader torde kunna beräknas till i runt tal 27 000 kronor. Vidare medför ombildningen av de tre ordinarie befattningarna som ledamot och byrådirektör till byråchefstjänster i lönegraden Eo 30 samt uppflyttningen av ett antal ordinarie biträdestjänster till extra ordinarie befattningar i högre lönegrad ett ökat medelsbehov under posten, vilket torde kunna uppskattas till omkring 86 500 kronor. Å andra sidan minska utgifterna under posten på grund av överflyttningen av en extra ordinarie förste expeditionsvaktsbefattning till ordinarie stat med 3 300 kronor. Posten torde alltså kunna uppskattas till (1 475 000 + 27 000 + 86 500 — 3 300) 1 585 200 kronor eller i avrundat belopp 1 585 000 kronor.

Utgifterna för rörligt tillägg torde kunna beräknas till 366 600 kronor.

De sammanlagda avlöningskostnaderna för riksförsäkringsanstaltens personal skulle alltså enligt dessa beräkningar för nästa budgetår uppgå till (1 006 000 + 37 400 + 1 585 000 + 366 600) 2 995 000 kronor.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande personalförteckning för riksförsäkringsanstalten:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning		
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 generaldirektör		C 12
5 byråchefer		A 30
1 byrådirektör		A 28
2 förste aktuarier		A 26
3 förste byråingenjörer		A 26
2 förste byråsekreterare		A 26
1 förste aktuarie		A 24
1 förste byråingenjör		A 24
3 förste byråsekreterare		A 24
1 kamrerare		A 22
9 aktuarier		A 21
4 byråingenjörer		A 21
14 byråsekreterare		A 21
3 förste kontorsskrivare		A 17
12 kontorsskrivare		A 15
1 kassör		A 14
1 materialförvaltare		A 12
9 kansliskrivare		A 11
3 kontorister		A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass		A 8
2 förste expeditionsvakter		A 7
38 kanslibiträden		A 7
6 expeditionsvakter		A 5
100 kontorsbiträden		A 4
Tjänstemän å övergångsstat.		
3 ledamöter och byrådirektörer		A 28
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.		
3 byråchefer		Eo 30
1 byrådirektör		Eo 28
1 förste byråingenjör		Eo 24
7 förste byråsekreterare		Eo 24
2 aktuarier		Eo 21
2 byråingenjörer		Eo 21
7 byråsekreterare		Eo 21;

dels godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 006 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 37 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1 585 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 366 600
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 2 995 000;	

dels ock till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av kronor 2 995 000.

2:o) Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader, förslagsanslag.

Budgetår	Anslog	Nettoutgifter
1943/44	257 000	304 184
1944/45	287 000	—
1945/46 (<i>förslag</i>)	308 000	—

Kungl. Maj:t har den 15 juni 1944 fastställt följande omkostnadsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas under budgetåret 1944/45.

Omkostnadsstat.*Utgifter.*

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 23 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	» 18 000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	» 230 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	» 13 000
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	» 7 000
<hr/>	
Summa kronor 291 000	

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rättgångskostnader	kronor 4 000
<hr/>	
Nettoutgift kronor 287 000	

Av det för expenser upptagna beloppet ha 35 000 kronor avsetts för bränsle, lyse och vatten och 195 000 kronor för övriga expenser.

I skrivelse den 29 augusti 1944 har riksförsäkringsanstalten framlagt beräkningar rörande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår.

Under förklaring, att utgifterna under posten till sjukvård m. m. under budgetåret 1943/44 uppgått till omkring 31 900 kronor, föreslår anstalten, att denna post för nästa budgetår upptages till 32 000 kronor.

I reseersättningar har under sistförflutna budgetår utbetalats ett sammanlagt belopp av omkring 12 000 kronor. Anstalten framhåller, att det

vid beräkningen av anslagsbehovet för nästa budgetår måste beaktas, att den från och med den 1 juli 1944 inrättade byrådirektörsbefattningen å anstaltens arbetarskyddsbyrå komme att föranleda ett ökat resemedelsbehov, då den som uppehölle denna befattning i mycket stor omfattning måste befinna sig på resor. På grund därav borde anslagsposten till reseersättningar icke upptagas till lägre belopp än för innevarande budgetår eller 18 000 kronor.

Utgifterna för bränsle, lyse och vatten ha under budgetåret 1943/44 uppgått till omkring 37 400 kronor medan under samma tid för övriga expenser utgivits i runt tal 214 000 kronor. För nästa budgetår uppskattar anstalten utgifterna för motsvarande ändamål till 38 000 respektive 218 000 kronor. Det sammanlagda medelsbehovet för expenser beräknar anstalten alltså till $(38\,000 + 218\,000)$ 256 000 kronor.

För publikationstryck ha under budgetåret 1943/44 åtgått omkring 3 800 kronor mot i runt tal 15 000 kronor för budgetåret 1942/43. Anstalten anför, att anledningen till att det för budgetåret 1943/44 utgivna beloppet vore så avsevärt mycket lägre än motsvarande belopp för budgetåret dessförrinnan, vore dels att publiceringen av yrkesinspektörernas rapporter angående mera beaktansvärda olycksfall eller olyckstillbud, vilken tidigare skett genom anstaltens försorg, från och med den 1 januari 1943 överlåtits på tidskriften Arbetarskyddet, dels ock att i beloppet för budgetåret 1942/43 inginge kostnaden för tryckning av ett femårssammandrag för åren 1934—1938 av publikationen Olycksfall i arbete. För nästa budgetår anser anstalten ett belopp av 5 000 kronor tillräckligt för publikationstryck.

Medelsbehovet för övriga utgifter uppskattar anstalten till oförändrat belopp, 7 000 kronor.

I särskilda uppbördsmedel ha under budgetåret 1943/44 influtit 1 349 kronor mot 2 607 kronor budgetåret 1942/43. Anstalten föreslår, att de särskilda uppbördsmedlen med hänsyn till nämnda siffror för nästa budgetår beräknas till 1 000 kronor.

I enlighet härmed har anstalten uppskattat det sammanlagda medelsbehovet för omkostnader för nästa budgetår till $(32\,000 + 18\,000 + 256\,000 + 5\,000 + 7\,000 - 1\,000)$ 317 000 kronor.

Departements-
chefen.

I likhet med riks försäkringsanstalten anser jag en höjning av posten till sjukvård m. m. påkallad. Posten torde dock i avvidan på ytterligare erfarenhet icke behöva upptagas till högre belopp än 28 000 kronor.

Även om hänsyn tages till det ökade resemedelsbehov, som föranledes av den från och med löpande budgetår inrättade byrådirektörsbefattningen å anstaltens arbetarskyddsbyrå, torde posten till reseersättningar med hänsyn till belastningssiffran för sistförflutna budgetår kunna sänkas något. Jag förordar, att posten för nästa budgetår beräknas till 16 000 kronor.

I likhet med anstalten beräknar jag utgifterna för bränsle, lyse och vatten till 38 000 kronor. Kostnaderna för övriga expenser uppskattar jag i anslutning till den senaste belastningssiffran till 215 000 kronor. Hela medelsbehovet för expenser blir med denna beräkning $(38\,000 + 215\,000)$ 253 000 kronor.

Posten till publikationstryck torde i enlighet med anstaltens förslag kunna nedsättas till 5 000 kronor.

Mot anstaltens beräkning av posten till övriga utgifter och av de särskilda uppbördsmedlen har jag intet att erinra.

Anstaltens omkostnader torde alltså kunna beräknas i enlighet med följande sammanställning.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	28 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	16 000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	253 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	5 000
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	»	7 000
Summa kronor		309 000

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rättegångskostnader	kronor	1 000
Nettoutgift kronor		308 000

På grund av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Riksförsäkringsanstalten*: Omkostnader för budgetåret 1945/46 anvisa ett *förslagsanslag* av ... kronor 308 000

3:o) **Överskridande av viss anslagspost i riksförsäkringsanstaltens avlöningsstat för budgetåret 1944/45.** Såsom framgår av det föregående har i den av Kungl. Maj:t den 15 juni 1944 fastställda avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten upptagits bland annat en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal å 1 382 000 kronor.

I skrivelse den 22 februari 1945 har *riksförsäkringsanstalten* meddelat, att för innevarande budgetår erfordrades en förstärkning av sagda anslagspost.

Anstalten har till en början lämnat vissa statistiska uppgifter till belysande av omfattningen av anstaltens arbetsbörda, vilka uppgifter i huvudsak sammanfalla med dem, för vilka förut redogjorts vid behandlingen av frågan om avlöningsanslag till anstalten för nästa budgetår. Anstalten framhåller härefter, att, oaktat anstalten sökt iakttaga nödig återhållsamhet, en ytterligare utökning av anstaltens personalbestånd visat sig ofrånkomlig. På grund av bland annat svårigheten att med de anställningsvillkor och beföringsutsikter, anstalten kunde erbjuda, förvärva tillräckligt antal lämpliga arbetskrafter hade, trots att arbetsbördan sedan någon tid vore i stort sett oförändrad, till följd av den tidigare inträdda ökningen i arbetet personalrekryteringen alltjämt måst fortsättas och kunde ännu icke anses helt avslutad. För att på ett tillfredsställande sätt kunna fullgöra sina uppgifter hade an-

stalten måst giva ifrågavarande rekrytering en omfattning, varmed anstalten vid avlåtandet av sin skrivelse den 27 augusti 1943 angående avlöningsanslag för budgetåret 1944/45 icke ansett sig ha anledning räkna. Vidare hade anstalten funnit sig nödsakad att bereda förbättrad ställning åt vissa icke-ordinarie befattningshavare med kvalificerade arbetsuppgifter. På grund härav komme kostnaderna för avlöningar åt icke-ordinarie personal att icke oväsentligt överstiga det av riksförsäkringsanstalten i nyssnämnda skrivelse beräknade beloppet, 1 409 000 kronor. Det kunde därvid särskilt framhållas, att i sistnämnda belopp icke inräknats kostnaden för vissa från och med den 1 juli 1944 tillkomna icke-ordinarie befattningar, om vilka framställning gjorts dels i anstaltens skrivelse den 14 februari 1944, dels ock i en av anstaltens generaldirektör avgiven, den 2 mars 1944 dagtecknad promemoria (se prop. 225/1944). Det årliga beloppet av de med dessa befattningar förenade kontanta avlöningsförmånerna utgjorde i runt tal 49 000 kronor, rörligt tillägg och kristillägg oberäknade. Å andra sidan hade i förenämnda beräknade belopp ingått avlöningskostnaden, omkring 14 000 kronor, för vissa befattningar, om vilkas inrättande anstalten hemställt i 1943 års statskrivelse utan att framställningen vunnit bifall.

Riksförsäkringsanstalten framlägger härefter följande beräkningar rörande utgifterna under ifrågavarande anslagspost för tiden 1 juli 1944—30 juni 1945, därvid anstalten uttalar sig i huvudsak sålunda:

Avlöningarna till övrig icke-ordinarie personal ha under tiden 1 juli 1944—31 januari 1945 dragit en sammanlagd kostnad av 880 324 kronor. Ifrågavarande avlöningar utgöra för närvarande omkring 128 000 kronor för månad. Förutsatt att denna kostnad icke skulle komma att undergå någon nämnvärd förändring under återstoden av innevarande budgetår, skulle den totala kostnaden för avlöningar till icke-ordinarie personal komma att uppgå till $(880\,324 + 5 \times 128\,000)$ 1 520 324 eller i runt tal 1 520 000 kronor. Då för ändamålet anvisats 1 382 000 kronor skulle således behov av anslagsförstärkning med 138 000 kronor komma att föreligga.

Emellertid är en viss kostnadsökning att vänta. Löneklassuppflyttningar, som skola verkställas den 1 april 1945, torde sålunda komma att medföra en ökning av kostnaderna med omkring 1 000 kronor. Vidare komma under februari månad 1945 företagna nyanställningar att medföra en utgiftsökning, vilken för återstoden av budgetåret kan beräknas till omkring 10 000 kronor. Såsom i det föregående nämnts räknar anstalten med en viss ytterligare personalrekrytering och beräknar anstalten kostnaden härför för tiden intill den 1 juli 1945 till omkring 14 000 kronor. Anstalten måste vidare räkna med att debiteringen av premier för mindre arbetsgivare icke kan medhinnas inom föreskriven tid utan övertidsarbete i avsevärd omfattning. För detta ändamål torde till övertidsersättningar få avses ett belopp av 3 000 kronor. Slutligen tillkomma omkring 14 000 kronor för anställande av erforderliga semestervikarier.

De sammanlagda kostnaderna under löpande budgetår för ifrågavarande slag av avlöningar ha alltså av anstalten uppskattats till $(1\,520\,000 + 1\,000 + 10\,000 + 14\,000 + 3\,000 + 14\,000)$ 1 562 000 kronor, vilket belopp anstalten med hänsyn till behovet av medel för oförutsedda utgifter ansett böra höjas till 1 572 000 kronor. Anstalten har därför hemställt om medgivande att för

innevarande budgetår överskrida anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med (1 572 000 — 1 382 000) 190 000 kronor.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen har riksförsäkringsanstalten för att på ett tillfredsställande sätt kunna fullgöra de omfattande arbetsuppgifter, som åvila anstalten, sett sig nödsakad att vidtaga förstärkningar av sin icke-ordinarie personal i en omfattning, som icke var möjlig att förutse vid fastställandet av den i anstaltens avlöningsstat för innevarande budgetår upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Väsentligen på grund härav torde det bliva nödvändigt att medgiva ett överskridande av nämnda anslagspost. Det belopp, varmed överskridande behöver ske, synes böra uppskattas till 180 000 kronor. Jag får därför tillstyrka, att riksdagens medgivande inhämtas till att den ifrågasvarande posten får överskridas med högst sistnämnda belopp. Departements-
chefen.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att den i avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1944/45 överskridas med högst 180 000 kronor.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda under punkterna 1:o)–3:o) med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hans Bergström.
